

Ikt. sz.: NEB-41/17-2/2018.

NEB-7/2018. sz. ülés
(NEB-7/2018-2022. sz. ülés)

J e g y z ő k ö n y v

az Országgyűlés **Magyarországi nemzetiségek bizottságának**
2018. október 9-én, kedden, 10 óra 02 perckor
az Országgyűlés Irodaháza V. emelet 562. számú tanácstermében
megtartott üléséről

Tartalomjegyzék

<i>Napirendi javaslat</i>	4
<i>Az ülés résztvevői</i>	5
<i>Elnöki bevezető</i>	7
<i>A határozatképesség megállapítása</i>	7
<i>A napirend elfogadása</i>	7
<i>Tájékoztató a Klebelsberg Központ fenntartásában működő nemzetiségi köznevelési intézmények jogi szabályozásáról</i>	
<i>Meghívott előadók: Dr. Hajnal Gabriella, a Klebelsberg Központ elnöke, dr. Maruzsa Zoltán, az Emberi Erőforrások Minisztériuma köznevelésért felelős helyettes államtitkára</i>	7
<i>Hajnal Gabriella tájékoztatója</i>	8
<i>Dr. Maruzsa Zoltán tájékoztatója</i>	10
<i>Kérdések, hozzászólások</i>	15
<i>Válaszok</i>	22
<i>A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXCV. törvény módosításáról (T/... szám) (Döntés bizottsági önálló indítvány benyújtásáról)</i>	28
<i>Határozathozatalok</i>	29
<i>Tájékoztató a nemzetiségi pedagógus programról, a nemzetiségi óvodapedagógus képzésről</i>	29
<i>Hozzászólások</i>	31
<i>Határozathozatal</i>	34
<i>A Magyarország 2017. évi központi költségvetéséről szóló 2016. évi XC. törvény végrehajtásáról szóló törvényjavaslat (T/1671. szám)</i>	
<i>a) Döntés a részletes vitában megtárgyalandó szerkezeti egységekről a HHSZ 92. § (4) bekezdése alapján b) A bizottság véleményének kialakítása a HHSZ 36. § (5) bekezdése alapján (Vitához kapcsolódó bizottság)</i>	35
<i>Határozathozatal</i>	35
<i>Hozzászólások</i>	35
<i>Határozathozatal</i>	36
<i>Döntés a nemzetiségek jogairól szóló törvény módosítását előkészítő munkacsoport megalakításáról</i>	36
<i>Határozathozatal</i>	37

<i>Egyebek</i>	37
<i>Az ülés berekesztése</i>	39

Napirendi javaslat

1. Tájékoztató a Klebelsberg Központ fenntartásában működő, nemzetiségi köznevelési intézmények jogi szabályozásáról
Meghívott előadók:
Dr. Hajnal Gabriella, a Klebelsberg Központ elnöke
Dr. Maruzsa Zoltán, az Emberi Erőforrások Minisztériuma köznevelésért felelős helyettes államtitkára
2. A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény módosításáról (T/... szám)
(Döntés bizottsági önálló indítvány benyújtásáról)
3. Tájékoztató a nemzetiségi pedagógus programról, a nemzetiségi óvodapedagógus képzésről
4. A Magyarország 2017. évi központi költségvetéséről szóló 2016. évi XC. törvény végrehajtásáról szóló törvényjavaslat (T/1671. szám)
  - a) Döntés a részletes vitában megtárgyalandó szerkezeti egységekről a HHSZ 92. § (4) bekezdése alapján
  - b) A bizottság véleményének kialakítása a HHSZ 36. § (5) bekezdése alapján (Vitához kapcsolódó bizottság)
5. Döntés a nemzetiségek jogairól szóló törvény módosítását előkészítő munkacsoport megalakításáról
6. Egyebek

Az ülés résztvevői

A bizottság részéről

Megjelent

Elnököl: **Ritter Imre** nemzetiségi képviselő, a bizottság elnöke

Farkas Félix roma nemzetiségi szószóló, a bizottság alelnöke
 Alexov Lyubomir szerb nemzetiségi szószóló
 Giricz Vera ruszin nemzetiségi szószóló
 Kissné Köles Erika szlovén nemzetiségi szószóló
 Kreszta Traján román nemzetiségi szószóló
 Paulik Antal szlovák nemzetiségi szószóló
 Sianos Tamás görög nemzetiségi szószóló
 Szolga József horvát nemzetiségi szószóló
 Szuperák Brigitta ukrán nemzetiségi szószóló
 Varga Szimeon bolgár nemzetiségi szószóló

Helyettesítési megbízást adott:

Dr. Rónayné Slaba Ewa Maria lengyel nemzetiségi szószóló Sianos Tamás görög nemzetiségi szószólónak

A bizottság titkársága részéről

Schweighoffer Anita bizottsági munkatárs

Meghívottak

Hajnal Gabriella, a Klebelsberg Központ elnöke
 Dr. Maruzsa Zoltán, az Emberi Erőforrások Minisztériuma köznevelésért felelős helyettes államtitkára
 Dr. Tircsi Richárd, a Miniszterelnökség főosztályvezetője
 Dr. Benedek György jogi főreferens (Alapvető Jogok Biztosának Hivatala)
 Bicskei Edit (Emberi Erőforrások Minisztériumának Köznevelési Stratégiai főosztálya)
 Kraszlán István, az Emberi Erőforrások Minisztériuma Köznevelésért Felelős Helyettes Államtitkársága Köznevelés-igazgatási Főosztályának nemzetiségi referense
 Dr. Madarász Hedvig, az Emberi Erőforrások Minisztériuma Köznevelésért Felelős Helyettes Államtitkársága Köznevelés-igazgatási Főosztályának főosztályvezetője
 Pálfi Erika, az Emberi Erőforrások Minisztériuma Köznevelési Tartalomfejlesztési Főosztályának főosztályvezetője
 Kukumzisz György, a Magyarországi Görögök Országos Önkormányzatának elnöke
 Dr. Topuzidisz Dimitrisz, a Magyarországi Görögök Országos Önkormányzatának szóvivője
 Dr. Radvánszky Tamara, a Miniszterelnökség Nemzetiségi Főosztályának

jogi referense

Keszei Sándor, a Fővárosi Szülők Egyesülete a Gyermekekért elnöke
Hollerné Racskó Erzsébet, az Országos Nemzetiségi Önkormányzatok
Szövetsége és az Országos Szlovák Önkormányzat elnöke
Muszev Dancso, a Bolgár Országos Önkormányzat elnöke

(Az ülés kezdetének időpontja: 10 óra 02 perc)

Elnöki bevezető

RITTER IMRE nemzetiségi képviselő, a bizottság elnöke, a továbbiakban ELNÖK: Jó napot kívánok mindenkinek! A Magyarországi nemzetiségek bizottságának ülését megnyitom. Szeretném tisztelettel köszönten dr. Maruzsa Zoltánt, azt EMMI helyettes államtitkárát, úgyszintén a köznevelési főigazgató asszonyt, dr. Madarász Hedviget, Kraszlán István nemzetiségi referenst, Bicskei Editet, a Köznevelési Stratégiai Főosztály vezetőjét, úgyszintén köszöntöm dr. Tircsi Richárd főosztályvezető urat a Miniszterelnökség Nemzetiségi Főosztályáról, a munkatársát, dr. Radvánszky Tamara jogi referenst, és köszöntöm Pálfi Erikát, a tartalomfejlesztési főosztályvezetőt. Külön tisztelettel köszöntöm először körünkben dr. Hajnal Gabriellát (*Hajnal Gabriella: Nem doktor, de köszönöm a bizalmat. - Derültség.*), a Klebelsberg Központ elnök asszonyát, akinek köszönöm, hogy elfogadta a meghívásunkat a beszámolóhoz, az első napirendi ponthoz. Köszöntöm dr. Benedek Györgyöt, az Ombudsmani Hivatal jogi referensét, a megjelent önkormányzati elnököket, Hollerné Racskó Erzsébet szlovák elnök asszonyt, Muszev Dancso bolgár elnököt, Kukumzisz György görög elnököt és munkatársaikat, valamint köszöntöm Keszei Sándor urat, a Fővárosi Szülők Egyesülete a Gyermekekért elnökét. Köszöntöm természetesen a szószólókat és a munkatársainkat, minden kedves érdeklődőt.

A határozatképesség megállapítása

A jegyzőkönyv számára megállapítom, hogy a Magyarországi nemzetiségek bizottságának 10 tagja van jelen személyesen. Dr. Rónayné Slaba Ewa Maria lengyel nemzetiségi szószóló helyettesítéssel bízta meg Sianos Tamás görög nemzetiségi szószólót. Egy fő hiányzik, Farkas Félix alelnök úr, gondolom, menetközben megérkezik. Feltételezem, hogy közlekedési gondok vannak, mert nem jelezte előzetesen, hogy egyéb akadályoztatása lenne. Megállapítom, hogy a bizottság 11 szavazattal határozatképes.

A napirend elfogadása

Az ülést megelőzően egyik bizottsági tag sem juttatott el írásban napirendi javaslat módosítására vonatkozó javaslatot, ezért felteszem szavazásra. Aki az írásban megküldött napirendi javaslatokkal egyetért, kérem, hogy kézfeltartással jelezze! (*Szavazás.*) Köszönöm.

Megállapítom, hogy a bizottság 11 igen szavazattal egyhangúlag elfogadta a napirendet.

Tájékoztató a Klebelsberg Központ fenntartásában működő nemzetiségi köznevelési intézmények jogi szabályozásáról

Meghívott előadók: Dr. Hajnal Gabriella, a Klebelsberg Központ elnöke, dr. Maruzsa Zoltán, az Emberi Erőforrások Minisztériuma köznevelésért felelős helyettes államtitkára

Az 1. napirendi pont tájékoztató a Klebelsberg Központ fenntartásában működő nemzetiségi köznevelési intézmények jogi szabályozásáról. A lebonyolítással kapcsolatban lesz egy előadás Hajnal Gabriella elnök asszony részéről. Ezt követően szeretném megadni a szót helyettes államtitkár úrnak kiegészítésre és tájékoztatásra, utána pedig egy kört csinálnánk, akik itt és most akarnak feltenni kérdést. Azokat a kérdéseket, amelyeket szeptember 28-ig írásban megkaptunk, előzetesen megküldtük

az érintetteknek, úgyhogy én akkor át is adnám a szót Hajnal Gabriellának, és mi is elmegyünk az útból, hogy láthassák a vetítést. Köszönöm.

Hajnal Gabriella tájékoztatója

HAJNAL GABRIELLA elnök (Klebelsberg Központ): *(Az ülésen elhangzó előadást projektoros vetítés szemlélteti.)* Nagy tisztelettel köszöntök én is mindenkit a mai napon. Egy nagyon rövid prezentációval készültem egyrészt arra, hogy a Klebelsberg Központ égisze alatt hány olyan intézmény van, amely nemzetiségi intézmény és ezek milyen költségvetésből és hogyan működnek, illetve az első dia gyakorlatilag azt mutatja, hogy a Klebelsberg Központnak - mint középírányítónak - mi a feladata, és a tankerületi központoknak mik a feladatai.

A középírányító - ami maga a Klebelsberg Központ - próbál egy egységes szemléletet kialakítani az oktatás-nevelésben. Ez az egységes szemlélet nem annyira ijesztő, hogy egységes, mert pontosan azért szeretnénk, ha a tankerületeinknek megmaradnának az autonómiái, illetve meg is vannak jelen pillanatban is az autonómiái, és hogy nagyon sokszínű tankerületeket szeretnénk létrehozni. Egyértelműen az a cél, hogy minden tankerületben minden gyerek megkaphassa azt, ami neki jár, tehát minden lefedettség megtörténjen, legyen ez egy hátrányos helyzetű gyermek, legyen ez egy tehetséges gyermek, vagy legyen egy olyan gyermek, akinek felzárkóztatásra van szüksége, esetlegesen fogyatékkal élő, ha lehet, minél közelebb a saját szülőhelyéhez, illetve lakhelyéhez megkaphassa azt az ellátást, ami neki jár.

A költségvetés tervezése alaphelyzetben a középírányítónál történik, és az egyeztetések után viszont önálló gazdálkodói intézményenként jelennek meg a tankerületek és azzal a költségvetéssel, ami az ő éves költségvetésük, teljesen önállóan gazdálkodnak. Az önálló gazdálkodás egyben azt is jelenti, hogy egyeztetnek az intézményvezetőkkel, és az intézményvezetőkkel együtt határozzák meg egyes intézmények költségvetését az év elején. Az éves feladattervezés is első körben a Klebelsberg Központban történik, és ez alapján történik meg a tankerületi központokban, illetve természetesen az intézményekben.

A stratégiák kialakítása, a főbb stratégiák kialakítása, mely minden intézményre érvényes kell hogy legyen, szintén a Klebelsberg Központban, de hogy ahogy az előbb mondtam is, teljesen autonóm tankerületekről van szó, amelyek a saját profiljuknak megfelelően minden évben a munkatervben a stratégiájukat kialakítják. Vannak a központi rendszerek, ilyen a KRÉTA-rendszer, amely a Klebelsberg Központból indul úgy, mint aki beszerezte a KRÉTA-t, illetve gyakorlatilag a fejlesztés folyamatosan itt történik, de azt gondolom, ez egy külön előadás lenne, ha a KRÉTA-rendszeréről beszélnénk, úgyhogy én most arról itt nem beszélnék.

A tankerületi központok elhelyezkedése látszik a következő dián. Jelen pillanatban 60 tankerület van, 58-cal indult 2017 januárjában, nagyon gyorsan márciusban, áprilisban 59 lett a jászberényivel, és idén július 1-jétől 60 tankerület van, az esztergomi tankerület önálló tankerületként működik. A fővárosban pedig - látszik lent - 9 tankerület van.

Célok. Középírányítóként a tankerületi központokon keresztül támogatja az iskolák infrastrukturális és szakmai fejlődését. Azt hiszem, mindenki tudja, hogy két nagyon nagy pályázat, infrastrukturális pályázat van a konvergenciaregióban jelen pillanatban, amit úgymond irányít a Klebelsberg Központ, de helyi tankerületeknél van itt is a közbeszerzés, a döntés és az építkezés joga is. Ez a 4.1.2. és a 4.1.3. Egy 30 milliárdos és egy 60 milliárdos infrastrukturális beruházásról van szó. A 30 milliárdosban a kisebb beruházásokat végzik el, ami azt jelenti, hogy nagyjából december 31-ig idén be is fejeződik a nagyon nagy része, és a következő évben van a

4.1.2., aminek az előkészítése is jóval hosszadalmasabb, hiszen ezek építési engedélyköteles beruházások a 60 milliárdos részben.

A partnerviszony erősítése a KK és a tankerületi központok, valamint a fenntartók és az intézmények között: ez egy nagyon fontos cél. Nekünk az a célunk, hogy ne hivatalként működjön sem a Klebelsberg Központ, sem a tankerületek, hanem tényleg egy partneri viszonyban, hiszen mindannyiunk közös célja egyértelműen az utolsó pont, ami egyébként az első pont kellene hogy legyen, a gyermekek mindenekfelett álló érdekét szem előtt tartva a pedagógusokkal közösen dolgozunk a céljainkért - nyilván nemcsak a pedagógusokkal, ezt mindig ki szoktam egészíteni, hanem természetesen a szülőkkel is, mert anélkül a gyerekek nevelése nem megy.

Nagyon fontos az ágazati együttműködés, az innovatív szemlélet és célok megvalósítása, a tehetséggondozás és a felzárkóztatás. Erről az előbb már említést is tettem. Ezt a diát csak kivetítem - de úgyis itt hagyom, és akinek szükséges, természetesen a PPT rendelkezésre áll -, a nemzetiségi nevelés-oktatást meghatározó jogszabályokról szól, de én azt hiszem, itt nem kell felolvasnom.

Néhány költségvetési adat, amely jelen pillanatban adott. 2018. augusztus hó 31-ig 24 milliárd 721 millió, és akkor nem mondom tovább a számot, látja mindenki a kiadást. Ez csak a nemzetiségi intézményekre vonatkozik, a KK fenntartásában lévő nemzetiségi intézményekre, és a bevétel is látszik.

Az átszervezés során négy nemzetiségi intézmény hét feladatellátási helye került át a nemzetiségi önkormányzatokhoz az idei átszervezések során. Itt a nemzetiségi köznevelési intézmények költségvetéskiadási számai láthatók megyénként lebontva. Én azt hiszem, nem kell felolvasnom, egy pár másodpercig hagyom, hogy nézegessék, de még egyszer mondom, a PPT-t itt hagyom, és bárkinek természetesen a rendelkezésére is bocsátom. Ezek augusztus hó 31-i teljesítési adatok, amelyek itt látszódnak ezen az ábrán. Két számot láttunk a kettővel előtte lévő dián, ezek pedig a bevételi oszlop számai, a bevételi számok.

Az eszközbeszerzéseink 2017-ben - még csak '17-es végleges adatunk van, a '18-as jelen pillanatban még folyik - a nemzetiségi intézményekben 197 millió forint fölötti összeggel történtek, itt is lebontva megyénként látszik minden megye eszközbeszerzése. Jelenleg folyó beruházás 921 millió forint értékben van, a jelenleg folyó felújítási költség viszont 2 milliárd forint fölötti összeg, sőt majdnem gyakorlatilag 3 milliárd. Ezek a 4.1.2.-es, a 4.1.3.-as pályázatokból adódó beruházások zömében. Van benne másik, kisebb pályázati forrás is. Ez megint egy törvényi kötelezettség, úgyhogy azt hiszem, ezt önök nálam is sokkal jobban tudják.

Itt látszik az EU-s pályázatban való részvétel. 2017-ben 41 millió forint volt, ez 2018. augusztus 31-ig már 201 millió forint fölött van, és ez természetesen növekedni fog december 31-ig, hiszen a 4.1.3.-as pályázatok között van nemzetiségi intézmény. Jelen pillanatban az látszik - és a legutolsó részére mennék ennek a diának -, hogy 138 felterjesztés érkezett a Klebelsberg Központhoz olyan kinevezéssel kapcsolatban, ami gyakorlatilag átszervezéssel kapcsolatos történet volt az elmúlt évben, a 138 felterjesztésből 123 átszervezési javaslat került jóváhagyásra, és 15 felterjesztés nem került jóváhagyásra ebben az átszervezési időszakban.

A következő az intézményvezetői pályázatokkal kapcsolatos egyetértési jogot mutatja, 37 intézményvezetői pályázati eljárásban egyetértési jog, 79 pályázati eljárásban pedig véleményezési jog volt, a 37-ből 34 esetben egyetértett, és 3 esetben nem értett egyet a tankerülettel a nemzetiségi önkormányzat, és 58 esetben támogatta, míg 21 esetben nem támogatta a pályázó intézményvezetői megbízatását. Az egyetértési jog esetében abban a pillanatban nem lehet kinevezni az

intézményvezetőt, ha az egyetértési jognál eltérés van a kettő között, és ez így is történt természetesen.

A nemzetiségi tankönyvellátás a következő dia, szerintem erről talán helyettes államtitkár úr többet fog beszélni. Kötelezettség van. Jól tudjuk, hogy négy évig kell tartós tankönyvként megtartani a nemzetiségi tankönyveket azokban az iskolákban, ahol a nemzetiségi tankönyvet az intézmények beszerezték. Azt gondolom, hogy jól működik. Ezt azért is merem mondani, mert - ezt tavaly is elmondtam - én magam egy nemzetiségi gimnáziumnak voltam az intézményvezetője, illetve egy olyan intézménynek voltam az intézményvezetője, ahol van nemzetiségi gimnáziumi tagozat is és mellette még sok minden más. Szerintem ez bejáratódott, és minden évben a nemzetiségi tankönyvek megrendelésekor meg is érkeznek, utána a könyvtárba vétel és természetesen a gyerekek felé a kiosztás megtörténik. Itt látszik, hogy 2017-ben mennyi fordítódott a nemzetiségi tankönyvek beszerzésére, 564 millió forint fölötti összegről beszélünk.

Néhány létszámadatot mondanék, hogy a tankerületi központok által fenntartott 284 nemzetiségi oktatást folytató iskolában hány pedagógus van, 11 785 pedagógus, és a tanulólétszám pedig 109 297. Látszik, hogy az egy pedagógusra jutó gyerekek száma 10 alatti, úgyhogy ez azért ideális.

Volt néhány kérdés, amire a kollégáim, akik segítettek a válasz elkészítésében, válaszoltak. A köznevelési törvény értelmében idegen nyelv, nemzetiségi nyelv oktatására - minden iskolatípus bármely évfolyamán - alkalmazható az, aki főiskolai szintű nyelvtanári vagy idegen nyelv- és irodalom szakos tanári felsőfokú végzettséggel és szakképzettséggel rendelkezik. Az összevont csoportok alacsony vagy megfelelő számának az Nkt. melléklete adja meg a lehetőségeit. Szerintem talán erről is fog beszélni helyettes államtitkár át, vagy ha nem fog beszélni, akkor majd ha kérdés van, megpróbáljuk megválaszolni. Ha 8 fő igényli, akkor nyilvánvalóan a nemzetiségi oktatást el kell indítani, ellenben van egy olyan törvény, hogy 14 fő alatti osztályszelek meg nem léteznek. Ezeket az anomáliákat kell nagyon sokszor úgymond kiküszöbölni és megoldani azt, hogy mindenkinek, aki igényli a nemzetiségi oktatást, járjon valamilyen formában a nemzetiségi oktatás, ha másképp nem, akkor kiegészítő nemzetiségi oktatásként. Én azt láttam, hogy a tankerületek a nemzetiségi önkormányzatokkal együtt dolgozva ezen dolgoznak is, hogy semminemű fennakadás ne legyen. Ha igény van rá, akkor ott ezt az igényt mindenképpen ki kell elégíteni. Ezzel a kérdéssel kapcsolatban biztos, hogy nem mi fogunk válaszolni, mert nem rendelkezünk kompetenciával, úgyhogy egészen biztos, hogy ez nem a mi felelősségünk. Nagyon szépen köszönöm a figyelmet, és természetesen utána szívesen válaszolok a kérdésekre, ha vannak.

ELNÖK: Nagyon szépen köszönöm Hajnal Gabriellának a tájékoztatást. Köszönöm, hogy utána megkapjuk a tájékoztatás anyagát. Azt gondolom, érdekes lesz majd egy kicsit elmerülni benne a kiadások, költségek, fejlesztések, egyebek vonatkozásában is.

Átadnám a szót Maruzsa Zoltán helyettes államtitkár úrnak.

Dr. Maruzsa Zoltán tájékoztatója

DR. MARUZSA ZOLTÁN, az Emberi Erőforrások Minisztériuma köznevelésért felelős helyettes államtitkára: Tisztelettel köszöntöm a bizottság tagjait. Köszönöm szépen a meghívást. Jogszabály-módosításokkal, szabályozással kapcsolatos volt a megkeresés elsősorban azzal együtt is, hogy természetesen együtt érkezünk elnök asszonnyal erre a megbeszélésre a napirendi pont címének megfelelően, úgyhogy én is elsősorban a jogi részekkel készültem.

Az elmúlt időszakban évente sor kerül egy ilyen meghallgatásra. 2017 decemberében módosult a nemzetiségi törvény, és át lettek vezetve benne azok a módosítások, amelyek a törvény 2011-es kiadása óta felhalmozódtak. Számos egyeztetés volt, úgyhogy ebbe mélyebben nem mennék bele. Azt gondolom, többszörösen egyeztetett módosításról volt szó.

Ugyancsak módosításra kerültek a nemzetiségi pótlék ügyei. 2017. január 1-jétől 10-ről 15 százalékra, most pedig folyamatban van vagy elindult, a mai napirenden is szerepel a 30 százalékra való emelés 2019. január 1-jétől. Ez egy önálló bizottsági módosításként kerül be tudomásom szerint az Országgyűlés elé. Ez ügyben mi elmondtuk, hogy mivel lesz Nkt.-módosítás, ebben is elhelyezhető lenne, de más a testtartása a dolognak, úgyhogy nekünk igazából tökéletesen mindegy, és maximálisan támogatjuk, hogy ez bizottsági módosításként menjen. Mi is figyelemmel leszünk a módosítás során erre a lépésre.

Ugyancsak módosításra került az AJB és a magyarországi nemzetiségek védelmét ellátó biztoshelyettes vizsgálatai alapján még egy pont, a kiegészítő nemzetiségi oktatásban szerzett eredmények beszámításának a szabályai. Ez egy korábbi ülésünkön merült fel és vizsgáltuk ennek az ügyét. A szükséges pontosítást végrehajtottuk.

A körzethatárok kijelölésével kapcsolatosan az albizottsággal lesz egyeztetésünk. Ez már a jövőről szól. A javaslatainkat megküldtük. Elsősorban a szekszárdi ügy tapasztalataiból kifolyólag látjuk mi is, hogy a rendszer nem teljesen zár, úgyhogy ezt ki kell egyenesíteni, vagy érdemes kiegyenesíteni.

A jövőre vonatkozóan lesz egy, a miniszteri rendeletek módosítását célzó csomagunk, még idén el fog indulni. A nemzetiségi irányelv és a kollégiumi alapprogram pontosítása is néhány ügyben felmerül. Itt a nemzetiségi irányelvben elsősorban a szakképzésben bekövetkezett változtatások átvezetése az, ami megjelenne. Természetesen ezt egyeztetni fogjuk, és amikor elindul ez a csomag és természetesen ha előzetesen is van olyan javaslat, amely ezt érintené, akkor azt szívesen fogadjuk és beépítjük örömmel ebbe az anyagba.

Ugyancsak a jövőre vonatkozó, de erős aktualitás a Nemzeti alaptanterv éppen zajló társadalmi vitája, augusztus 31-én az új, tervezett NAT-nak egy munkaverziója közzétételre került. Ezt tárgyalta az Országos Nemzetiségi Tanács is a közelmúltban. Ott számos észrevétel hangzott el. Kértük, hogy ezek írásban is kerüljenek megfogalmazásra, illetve azon a projektfelületen is, ahol egyébként a NAT véleményezésére mód van, kerüljenek beadásra. Természetesen ezeket figyelembe fogjuk venni, és majd amikor ez már kormányzati dokumentummá válik, akkor természetesen újabb egyeztetésekre is sor tud kerülni ebben az ügyben.

A jogi pályáról lejőve, köznevelési szerződések szoktak még napirenden lenni. Azt gondolom, a megszokott szerződések megkötésére figyelemmel voltunk. Vannak olyanok, amelyek a kéréseknek megfelelően még tavaly, 2021-ig kerültek megkötésre, és vannak olyanok, amelyek az érintett egyes intézményekkel kapcsolatosak, amelyek pedig éves szerződések lettek, de azt gondolom, az ezzel kapcsolatos többletforrásokat biztosítjuk a megszokott módon.

A nemzetiségi tankönyvbeszerzések kapcsán kérdésünk is volt, hogy ezzel hogyan állunk. Itt egy kicsit új rendszerre álltunk át a tankönyv-finanszírozás változásából fakadóan már csak azért is, hiszen most már a 9. évfolyamig ingyenes a tankönyvek köre. Ez ügyben egyébként még további lépéseket, bővítést tervezünk, ami eléggé új alapra helyezte a tankönyvellátás, a tankönyv-finanszírozás ügyét. Így gyakorlatilag már a tavalyi évben arra a modellre álltunk át, hogy megnézzük a nemzetiségi fenntartók tankönyvrendelését. A KELLO-tól pontosan tudjuk, hogy mennyit rendeltek, mit vettek. Megnézzük azt, hogy mi az, ami a „normál”

támogatásba belefért, mi az, ami ezen felül van. Ami ezen felül van, azt biztosítjuk. A tavalyi esztendőben is vagy köznevelési szerződéssel, vagy egyedi támogatással, de minden érintett fenntartónak ezt biztosítottuk, illetve ami '16-os elmaradás volt, azt is rendeztük. Igazából most mindenkivel megvan a nullszaldós rendezés a tavalyi évig bezárólag. Az idei évi rendelések, pótrendelések szeptember közepéig mentek le. Bekértük a KELLO-tól az anyagokat. Úgy látjuk, hogy még 60 millió forintos nagyságrend az, amit többletként biztosítanunk kell. Erre már elindult a szükséges döntéshozatal, és biztosítani fogjuk az idei esztendőben is a szerződéseket, úgyhogy erre a támogatásokat meg fogjuk adni.

Ami itt még fontos mozzanat, hogy számos nemzetiségi tankönyv esetén tudtunk árcsökkentést is végrehajtani ezeknek a felülvizsgálata során, különös tekintettel arra, hogy egy jelentős részük eleve OFI-s volt, és valamikor uniós projektben kerültek fejlesztésre. Az az igazság, hogy mióta a KELLO gyárt, és nagy tömegben gyárt, azóta lényegében elég jelentősen csökkentek a gyártási költségek. Amíg 5-10 vagy 20 évvel ezelőtt a kis példányszám szükségszerűen egy jóval magasabb nyomdai árral járt együtt, ez ma nincs így. A digitális nyomdák öt példányban is nyomnak viszonylag olcsón könyveket, főleg ha egy nagy közbeszerzés részeseiről beszélünk. Tehát itt jelentős csökkentést tudtunk elérni. Nyilván ez könnyebben ment ott, ahol az állam a tankönyv tulajdonosa, a magánkiadóknál a díjrendelet, árkorlátrendelet az, ami ebben változtatást hozhatna. Megmondom őszintén, ott kevésbé voltunk sikeresek, mert ott a kiadók néha az egyébként nyomdai előállítás szempontjából nem indokolt árakat megkérik és helyezik a tankönyvjegyzékre. Itt is tervezzük még lépéseket, adott esetben egyes kiadványok kiadói jogának a megvásárlását is annak érdekében, hogy utána olcsóbban tudjuk kínálni. Tehát nemcsak arról van szó, hogy a forrást öntjük rá a tankönyvek biztosítására, hanem olcsóbbá is tesszük őket, ami végső soron a költségvetés számára egy kedvező lépés, a tanuló számára meg a lényeges az, hogy meglegyen, a tankönyv beszerzésre kerülhessen.

Az is egy fontos eleme az ügynek, hogy legyen tankönyv, tehát nemcsak az ára lényeges és hogy hogyan fizetjük ki, hanem hogy van-e. Ennek kapcsán készült egy olyan tankönyvfejlesztési terv, amelynek egy része, mintegy egyharmada nemzetiségi tankönyveket érint. Ezt tavaly tavasszal indítottuk el, amikor az Országos Nemzetiségi Tanács ülésére bevittünk egy ezzel kapcsolatos kérdést, és azóta több körben is kaptunk javaslatokat. Erre későbbiekben még visszatérek, mert kaptunk ezzel kapcsolatosan kérdéseket. Azt gondolom, a szándék világos, uniós projektből jelentős nagyságrendű nemzetiségi tankönyv fejlesztését célozzuk, és erre a szándék végig az volt, hogy az igényeket elsősorban is a nemzetiségi fenntartó képviselők tudják megmondani, hogy mire van szükség, és mire van esetleg kevésbé szükség. Erre még a feltett kérdések kapcsán visszatérek.

Egyes kiemelt projektekről szeretnék még számot adni, konkrétan három ilyen van. Egyrészt az Audi iskolának egy óvodafejlesztési programja húzódott már egy ideje, de az idei év tavaszán lezárul. Ott van egy komoly, ha lehet így mondani, német fejlesztés. Ugyanígy egy felújítás zajlik Kecskeméten az MNÁMK Mercedes iskolájában. Ott is egy épületszárny birtokba vehetősége volt a kérdéses. Ez is folyamatban van. A legnagyobb beruházás ebből a szempontból a szegedi Szerb Oktatási Központ építése, ami jelentős, csaknem 1,4 milliárd forintos támogatással el tud indulni. Szerintem ez is egy nagyon örömdetes fejlemény.

A kérdések kapcsán Alexov Lyubomir szerb nemzetiségi szószóló tett fel a tankönyvfejlesztéssel kapcsolatos kérdéseket. Az első olyan volt, amin magam is mosolyogtam egy jót abból a szempontból, hogy a kérdés teljesen jogos, de valóban így van, a kérdés az, hogy miközben most egy új NAT tervezése zajlik, aközben meg

zajlik egy tartalomfejlesztés, és akkor ez hogyan is van. Én ott ültem olyan megbeszéléseken, amelyeken az új NAT bevezetéséről még 2018-cal volt szó, aztán most ott vagyunk, hogy 2019-cel, de ha véletlenül 2020-szal lenne, azon sem biztos, hogy tökéletesen meglepődnék. Ekörül jelentős, mondjuk így, koncepcionális viták is vannak, lehetnek. Van egy jó munkaanyagunk szerintem, de ez további munkát igényel. Ezzel párhuzamosan mivel uniós forrásokat költenék, itt az allokációja történt meg és a fejlesztések szándéka. Nyilvánvalóan minden tankönyvfejlesztés a hatályos NAT-hoz kell hogy megtörténjen. Ezek a források ütemezhetőek úgy is, hogy már az új, megjelenő NAT-tal koherens és kompatibilis tankönyvfejlesztésre kerüljön sor. Ehhez egy dologra várunk alapvetően, ez az új NAT, az új kerettantervek elfogadása, amiről jeleztem, hogy jelenleg egy véleményezési fázisban van, a nemzetiségi véleményeket is várjuk és be kell hogy építsük. Természetesen amint ez kihirdetésre kerül, onnantól az OFI ebben a projektben csakis ahhoz fejleszt majd. Ami szerintem fontos és kormánydöntés van róla tavaly márciusról, ez az, hogy a kormányzat erre az összesen csak 900 tételből álló tankönyvfejlesztésre több mint 2,4 milliárd forintot allokált, és ennek mintegy egyharmada nemzetiségi tankönyvfejlesztés, tehát egy kínálatbővítésre mindenképpen sor fog kerülni. Ha a NAT csúszik, akkor egyébként ezeknek a könyveknek az elkészítése is csúszhat, de nem szükségszerű a csúzásuk, csak lássuk már a NAT végét. Egyelőre az volt a fontos, azt gondolom, hogy egyrészt a forrás az EFOP-on belül lekötésre, allokálásra kerüljön, hogy meglegyen a pénz, meglegyen a világos szándék, ami benne van a kormányhatározatban, ami ennek kapcsán megjelent, illetve az OFI ne saját indíttatásból kezdjen el dolgozni különböző tankönyveken, hanem pontosan ezért az Országos Nemzetiségi Tanács megkeresésével kezdtük az egész akciót a nemzetiségi könyvek vonatkozásában, legyen egyeztetve az, hogy egyébként mik kerüljenek fejlesztésre.

A kérdések kapcsán azt is észlelem, hogy azok a levelezések és azok a javaslattételek, amelyek megtörténtek, szerb vonatkozásban az Országos Nemzetiségi Tanács tagja az, aki részünkre ezeket jelezte, illetve szószóló úr hiányolja azt is, hogy meg lehet-e tudni, hogy mik ezek, utójára '18. augusztus 28-án kapta meg tőlünk Lásztity Jovánka, hogy jelenleg mi van rajta a listán. Én ezt ki tudom gyűjteni, és a szerb vonatkozásokat mindet meg tudom küldeni, hogy mi az, ami szerepel a jelenlegi listán. Természetesen ez nincs kőbe vésve addig, amíg a támogatási szerződés erre meg nem kötődik, amíg maga a fejlesztés el nem indul. Ez jelenleg egy fejlesztési terv. Ha van valahol pontosítási igény, módosítási szükséglet, akkor erre van még mód. Itt ismét visszatérnék arra, hogy nyilván igyekszünk már ezeket NAT-kompatibilissé tenni, ami szintén mozgásban van.

Az OFI főigazgatója kapcsán merült fel az, hogy a szakértők hogyan vehetnek részt ebben a munkában. Szerintem két rossz gyakorlat van. Az egyik az, amikor semmilyen módon nincs kommunikáció és nincs bevonva senki. A másik: talán az is rossz, ha ilyen strikten kijelölésre kerül, hogy csak ő csinálhatja, de utána meg az állam valamennyire felel azért a könyvért, ami kijön. Nagyon bízom benne, ha ebben sikerül valami olyan közéletet megtalálni, ahol azok a szakértők, akiket mi örömmel várunk, nevesítésre kerülnek, bevonásra tudnak kerülni ebbe a fejlesztő munkába. Ezek a fejlesztések nem történhetnek a szándékok ellenében, az adott nemzetiségek szándékai ellenében. Ilyen szándék természetesen nincs is, úgyhogy örömmel be tudunk vonni ilyen kollégákat. Arra a kérdésre, hogy akkor lehet-e minden nemzetiségnek egy-egy szerkesztője az OFI állományában, erre én nem tudok válaszolni azért, mert ebben a munkáltatói jogokat nem én gyakorlom, de nyilvánvalóan kell hogy kapcsolata legyen az érintett nemzetiségi tankönyvfejlesztések kapcsán az OFI ügyeivel.

A tankönyvek beszerzésének támogatására pedig már válaszoltam. Tehát nem pályázatot írunk ki, hanem tényleg megnézzük a valós beszerzéseket és a biztosított támogatásoktól való eltérést, és a megfelelő különbözetet biztosítjuk, mondom még egyszer, azzal együtt, hogy én nagyon bízom benne, hogy erre olyan értelemben egyre kevésbé lesz szükség, hogy az árcsökkenéseknek köszönhetően bele fog férni a normál támogatásba. Én erre látok esélyt.

Juhász Tibor úr a román nemzetiség részéről fogalmazott meg kérdést. Én úgy olvastam, hogy a vége azzal zárul, hogy biztosítottak a feltételek a román nyelvű neveléshez. Itt valóban a létszámok esetén előfordulhatnak összevont, csoportos ügyek, de akkor ezekre konkrétan nézzünk rá, hogy hol, mennyi, és van-e olyan konkrét probléma, ahol ez bármennyire is szabálytalanul történne. Én ilyenről nem tudok, de ezt nyilván konkrétan is meg tudjuk nézni, beszélni akár az ülés után is, illetve Schindler Lászlótól kaptam még észrevételeket, mivel ez nagyon technikai, megmondom őszintén, megköszöném, ha erre válaszolhatnánk írásban. Természetesen mind a három felszólalónak felajánlom, hogy részletes írásos választ is adunk a kérdésekre.

Csak egy ügybe belemenve, új pótlékok bevezetését mérsékelten támogatjuk. Azt egy kicsit kétlem, hogy mennyire lehet átvinni egyáltalán például egy újabb tagozatvezetői ügy bevezetését. Azt azért látjuk, hogy az az általános pótlékemelés, ami most végbemegy, rendkívül örvendetes, és hogy ez megy, ez nagyon jó dolog. Nekünk igazából most a szándékunk az, hogy generálisan a pedagógusok emelése ügyében tegyünk további lépéseket. Ezzel kapcsolatosan számos olyan intézkedést nyújtunk majd be a köznevelési törvény módosításához, amely a szakember-utánpótlás terén javíthatja a helyzetet.

Külön kitérnék még a továbbképzések ügyére. Itt is két szálon tudunk elindulni. Egyrészt tervezzük már egy ideje, hogy a továbbképzések új, államilag finanszírozott, rendezett viszonyait megteremtjük. Ez azért csúszik elsősorban, mert az uniós forrásokból akkora volumenű továbbképzést tudtunk és tudunk megcsinálni, hogy lényegében értelmetlen lenne emellé még pluszban az állami rendszert is mellé tenni, mert egyszerűen helyettesítésekkel nem bírnánk jelenleg ezt megcsinálni. 2020-ra viszont enyhül az uniós forrás költési kényszere - bocsánat ezért a megfogalmazásért, de ez valamennyire így van -, tehát 2020-at gondolom annak az évnek, amikor viszont az uniós források elapadása mentén az állami továbbképzési rendszernek fel kell állnia immár költségvetési forrásból. Annak nyilván a nemzetiségi pedagógusok részére kell hogy fontos eleme legyen az ő számukra kötelező speciális továbbképzések ügye is.

Ennek kapcsán az is egy fontos elem, hogy az elnök úr által szerzett szervezett költségvetési forrásoknak is nemcsak a pótlékemelésre nézve van fedezete, hanem egyes nemzetiségi továbbképzések érintett fenntartókhöz való forráskihelyezése és a beiskolázása is tud történni. Megmondom őszintén, én ehhez legalább akkora reményeket fűzök, hiszen minden továbbképzés annyit ér, amennyire motivált az adott kolléga, aki azon részt vesz, és itt sokféle testtartás lehetséges. Megmondom őszintén, sokkal eredményesebbnek és célzottabbnak látom azt, amikor egy nemzetiség által fenntartott intézményben a munkáltató pontosan látva, tudva azt, hogy az érintett pedagógusnak hol vannak hiányosságai vagy erősségei, célzottan tudja őt motiváltan beiskolázni olyan továbbképzésre, ami ott segít, ahol kell. Ezért is örültem nagyon, amikor ez a kezdeményezés megtörtént, mert ez segíthet talán a leginkább, hogy annak a személynek kellő motiváltsággal - a munkahelyéről van szó - kerüljenek elvégzésre, biztosításra ezek a továbbképzések. Valószínűleg mindkét szálon tovább kell és érdemes haladni. Egyfelől nyilván egy nagy állami pedagógus-továbbképzési rendszer felállításában, másfelől viszont a fenntartóknak külön

nemzetiségi területen külön források biztosításával is olyan célzott, akár olyan célnyelvi, anyaországi, akár ottani továbbképzések biztosításával is, ami ott a lehető legeredményesebb hatást tudja gyakorolni. Köszönöm.

ELNÖK: Köszönöm szépen helyettes államtitkár úr meglehetősen részletes kiegészítését. Azt kérném, azt javasolnám, hogy körbe menjünk a kérdések feltevésekor, hogy ne kelljen nézni, hogy ki szólt, ki nem szólt. Természetesen nem kötelező kérdést feltenni, de én azt javaslom, hogy Varga Szimeontól induljunk el, és csináljunk egy kört. Köszönöm szépen.

Kérdések, hozzászólások

VARGA SZIMEON bolgár nemzetiségi szószóló: Köszönöm, elnök úr. Nekem kettő kérdésem lett volna helyettes államtitkár úrhoz. Az egyiket már nagyjából megválaszolta a jövőbeni tervekkel kapcsolatban. A másik kérdésem az lenne, hogy nálunk van egy elhúzódó probléma a Bolgár Nyelvoktató Iskolánál, pontosabban a bizonyítványok kiállításával kapcsolatban. Jelenleg csak oklevelet tudunk adni a gyerekeknek. Ezzel kapcsolatban jövőbeni tervek vannak-e, illetve hogy mikor kerülnek kiállításra ezek a kétnyelvű bizonyítványok? Ez nekünk fontos. Köszönöm.

ELNÖK: Köszönöm. Sianos Tamás görög szószóló!

SIANOS TAMÁS görög nemzetiségi szószóló: Köszönöm a szót, elnök úr. Tisztelt Jelenlévők! Az oktatással kapcsolatosan szeretnék egy pár dolgot elmondani. Előjáróban szeretném hangsúlyozni, hogy Magyarországon nincsen görög nemzetiségi pedagógusképzés, nincsen újjörög nyelvtanári képzés, ennél fogva a 2011. évi CXCV. törvényt nehezen tudjuk teljesíteni. Múlt héten az ELTE görög szakának újjörög munkacsoportjával felvettük a kapcsolatot, és egy csomó dolgot megbeszéltünk a jövőt illetően. Javasataink vannak. Azt szeretném kérni az államtitkárságtól, hogy adjanak egy időpontot, amikor majd ezeket részleteiben meg tudjuk beszélni.

Továbbá szeretném elmondani, hogy nincsen görög óvodapedagógus-képzés. Ez elég nagy gondot jelent nekünk. Szeretném továbbá javasolni, hogy a felnőttoktatást próbáljuk mintegy esti tagozatként engedélyezni, mert akkor tulajdonképpen több feladatot tudunk az oktatásban vállalni.

Továbbá szeretném elmondani azt, hogy valószínűleg a többi nemzetiséget is érinti a távoktatás témája, annak is az engedélyezését szeretném kérni.

Végül még egyszer szeretném kérni önöket egy megbeszélésre, kérünk egy időpontot, amikor a javasatainkat el tudjuk mondani önöknek. Köszönöm szépen.

ELNÖK: Köszönöm szépen. Megadom a szót Szolga József horvát szószólónak.

SZOLGA JÓZSEF horvát nemzetiségi szószóló: Köszönöm a szót, elnök úr. A felvetéseim elnök asszonynak és helyettes államtitkárnak is egyaránt szólnak. Két hete önként vállalt feladatként az országos önkormányzat nemzetiségi pedagógusképzést tartott, 3 napos az anyaországban. Ott egy kérdésfelmérést próbáltam végezni, és arra támaszkodva próbálom most első kézből közvetíteni a felvetéseket. Az előadás anyagában is szemet szúrt, kérdésként is felmerült, hogy a tankerületi központok nem igazán biztosítják a nemzetiségi tanulmányi versenyeken való részvétel forrásait, illetve az anyaországi kapcsolatot. Az elnök asszony előadásába szó szerint úgy került be, hogy a tankerületi központok szerepet vállalnak. Ez körülbelül hasonló, mint amikor minket megkínáltak azzal, hogy a nemzetiségek

részt vesznek majd az Országgyűlés munkájában. Akkor már tudtuk sejteni, hogy nem teljesen lesz állandó képviselő, de ez mellékes. Ez a szerepvállalás, nem tudom, mire terjed ki pontosan és meddig tart. Tehát mi szeretnénk azt, ha valóban megvalósulna, mert az országos önkormányzatok szerveznek tanulmányi versenyeket, és jó lenne, ha azt a tankerületek is támogatnák, illetve nagyon fontos az anyaországi kapcsolattartás annak ellenére, hogy vannak támogatott osztálykirándulások és egyéb, de egy speciális nemzetiségi intézménynek már az elmúlt évtizedekben az anyaországgal kialakult kapcsolata van, ahol a pedagógusok, a gyerekek ugyancsak profitálni tudnak ebből.

A tartós tankönyvekkel kapcsolatban is többen megjegyezték, hogy az árak magasak, és az állékonyságuk meg rövid ideig tart. Tudom, hogy a magánkiadóknál nehéz ez, ahogy helyettes államtitkár úr is elmondta, de ez megint csak problémafelvetés.

Mindenképpen örvendetes, hogy jelentős összeg különül majd el a tartalom fejlesztésére. Azt elmondhatjuk, hogy a horvát oktatás keretében elkezdődött egy kerekasztal-beszélgetés a nyelvoktatás megújításával kapcsolatban. Amennyiben az új NAT is körvonalazódik, akkor mi mindenképpen szeretnénk bevonni az országos önkormányzat által vezérelt új előkészítő bizottságot a tankönyvfejlesztésbe, ha esetleg pályázati keretben lesz, akkor a projektötletek előbb tőlünk jöjjenek, és azok épüljenek be a pályázati kiírásba. *(Farkas Félix megérkezik a bizottsági ülésre.)*

A NAT-tal kapcsolatban is érkeztek vélemények. Kevés szó esik benne a nemzetiségi oktatás kérdéséről, illetve a pedagógusellátottság jelenleg úgy, ahogy megoldott, de tudjuk, ahogy néztük is a továbbképzésen megjelenteket, 50 pluszosok voltak, most nem akarok kitérni a hölgyekre, de egy-két évtizeden belül biztosan jelentős probléma lesz. Ahogy tudom, most, hogy a horvát vonalon ez az osztatlan képzés újból beindult, évfolyamok maradnak ki az egyetemeken, főiskolákon, hogy nincs jelentkező. Ez biztosan problémát fog okozni az elkövetkezendő évtizedekben. Várom a válaszokat ezzel kapcsolatban. Köszönöm szépen.

ELNÖK: Köszönöm szépen. A jegyzőkönyv részére megjegyzem, hogy időközben megérkezett Farkas Félix roma szószóló is, tehát a bizottság innen kezdve 12 szavazattal működik tovább. Megadom a szót Kreszta Traján román szószólónak.

KRESZTA TRAJÁN román nemzetiségi szószóló: Köszönöm a szót, elnök úr. Tulajdonképpen az Országos Román Önkormányzat elnöke a helyettes államtitkár úrnak írt egy levelet, amellyel természetesen én is maximálisan egyetérték. Annyit szeretnék hozzátenni ehhez, hogy Darvason van egy kis bihari település, ahol megszűnt az iskola és Furtához csatolták a román iskolát. Gondolom én, ezen a településen fordul elő az, hogy összevont csoportokban folyik a román nyelvű oktatás. Egyébként pedig ahol nincs rá mód és lehetőség, valóban Romániából jönnek, és nyilvánvalóan köszönet az Klebelsberg Központnak, hogy ehhez megadja a kellő segítséget.

A kollégám említette a rendezvényeken való részvétel fontosságát, hogy amennyiben van mód és lehetőség erre, akkor kérjük, támogassák az intézményeinket. Egyébként a magyarországi románok esetében hat olyan településről van szó. Van egy olyan településünk, Mélykerék, ahol kétnyelvű oktatás folyik. Sajnos ezt az országos önkormányzat bizonyos okoknál fogva nem tudta átvinni, de ez egy hosszú történet, majd egy másik napirendi pontként egyszer majd szerepel.

A pedagógus-továbbképzést mi úgy tudjuk megoldani természetesen, ha az Emberi Erőforrások Minisztériumán keresztül pályázat révén kapunk erre megfelelő

támogatást. Az aradi állami egyetemmel karöltve 80 órás képzés történik, 40 óra elmélet, 40 óra gyakorlat. Az aradi állami egyetemnek, az Aurel Vlaicunak van akkreditált lehetősége arra, hogy ezek a pedagógusok megkapják a bizonyítványt, illetve az okiratot arra, hogy részt vettek ezen a továbbképzésen. Egyébként pedig én úgy gondolom, hogy a Klebelsberg-fenntartóval nekünk nagyon jó a kapcsolatunk. Ezt elnök úr is jelezte, tehát biztosítva vannak a feltételek ahhoz, hogy a román nyelvű képzés olyan szinten folyjon, ami megfelelő.

Talán azt mindenképpen jelezni kellene önök felé, hogy felmerül az a kérdés a szülők részéről, hogy kicsit távol vannak ezek az intézmények az Országos Román Önkormányzattól Nyilvánvaló, hogy az országos önkormányzat mindent megtesz ennek érdekében, de a magyarországi románság három megyében szétszórt településeken él, elég nehéz ezeket így kezelni. Viszont tény és való, hogy mindent megtesz az országos önkormányzat és jómagam, mint szószóló, ennek a kérdésnek a kezelése érdekében. Köszönöm a szót, és nagyon nagy tisztelettel köszöntöm a körünkben megjelent helyettes államtitkár urat, kollégáit, elnök asszonyt és természetesen minden kedves vendéget. Köszönöm szépen.

ELNÖK: Köszönöm szépen. Átadom a szót Giricz Vera ruszin szószólónak.

GIRICZ VERA ruszin nemzetiségi szószóló: Köszönöm a szót. Szeretettel és tisztelettel köszöntöm a jelenlévőket. Én ma nem fogok kérdéseket feltenni, mert annyira széles körű és mély volt a tájékoztatás, hogy a bennem felmerülő kérdésekre megkaptam a választ, amit szépen köszönök.

ELNÖK: Köszönöm szépen. Alexov Lyubomir szerb szószóló!

ALEXOV LYUBOMIR szerb nemzetiségi szószóló: Köszönöm szépen a szót, elnök úr. Én magam is tisztelettel köszöntök minden megjelentet. Nagy tisztelettel köszönöm helyettes államtitkár úrnak a kimerítő válaszokat. A további kérdésektől most eltekintnék, mert még hét oldalnyi további kérdésem van (*Derűlttség.*), de helyettes államtitkár úr mondta, hogy szívesen válaszol írásban is. Köszönöm azt is, hogy már a korábbi kérdéseimre is megkaptam az írásos válaszokat, nevezetesen a 20/12-essel kapcsolatban.

Engedje meg, elnök úr, hogy néhány mondatban inkább véleményt fogalmazzak meg ezen a napon és kérjem azt is, hogy mivel az Ellenőrző albizottság a közneveléssel együtt vagy külön szeretné a törvényi és jogszabályi megvalósulást és az esélyegyenlőséget a nemzetiségi oktatás keretein belül tovább vizsgálni, ezért ezeket a kérdéseket inkább azon alkalommal szeretném majd feltenni.

Amiért én most ilyen sok kérdéssel bombázom önöket, igazából helyettes államtitkár úr nagyon jól állapította meg, hogy annak ellenére, hogy az OFI kötelékéből ültem ide, ehhez az asztalhoz, mivel elég régóta már nem vagyok a napi gyakorlatban, ezért nyilván minden kérdésemet és minden véleményemet a Szerb Országos Önkormányzat Oktatási bizottságával egyeztetve, illetve annak a véleményét tolmácsolva hozom ide és próbálom tematizálni.

Amiért én a 20/12-essel kapcsolatban is írásban fordultam önökhöz, és most a tankönyvkiadás kapcsán is, annak egyszerű oka van. Mi egy oldalon vagyunk, és azt szeretnénk, ha a kormányhatározatban és a költségvetésben biztosított források minél jobban hasznosulnának. A 20/12-essel kapcsolatban az iskolaépítkezések kapcsán mi azért jöttünk rá vagy fedeztük fel azokat az anomáliákat és ellentmondásokat, amelyek a különböző jogszabályokban benne vannak, mert most érkezett el annak az ideje, hogy végre van költségvetési forrás és fejlesztjük a nemzetiségi oktatás

infrastrukturális feltételeit, iskolákat építünk. Most derül ki az, hogy a 20/12-es és a magyar szabvány között eltérés van. Most derül ki, hogy a nemzetiségi törvény és ezen rendeletek között eltérés van. Szeretnénk úgy rendezni, mielőtt felépítünk ezeknek megfelelően egy olyan iskolát, amit aztán nem tudunk fenntartani, hogy most, a tervezés pillanatában tisztázzuk ezeket a dolgokat, hogy aztán egyrészt az építkezés is olcsóbb legyen, másrészt meg fenntartható épületeket tudjunk megvalósítani.

Ugyanez a szemlélet mondatta velünk ezeket a kérdéseket a tankönyvkiadás kapcsán. Úgy gondoljuk, ha a leendő NAT, amiről tudjuk, milyen fázisában van, úgy rendelkezik, hogy természettudományi ismeretek tantárgy a 11-12. évfolyamon nem lesz a középiskolás évfolyamokon - mert azért nem minden évben van százmillió vagy több száz millió forint nemzetiségi tankönyvekre -, akkor most nem tartjuk célszerűnek, célravezetőnek, hogy mondjuk a 11-12. évfolyamra biológia, kémia vagy fizika könyvet bárki is fordítson, fejlesszen, előkészítsen, mert ez pénzkidobás egy tanévre, hiszen mire ebből tankönyvjegyzékes tankönyv lesz, addigra már rég nem érvényes. Mi ezért jeleztük ezeket a problémákat. Most csak egy picit, hogy oldjam ezt, mondom, nyilván vannak ilyen mindennapi gondok. Megkérdezzük, most is megkérdezzük, és megkérdeztük, hogy ha élő szerzők vannak, akkor a felülvizsgálatot miért nem ők végzik. Miért nem velük végeztetjük el?

Egy dologhoz szeretnék gratulálni a tankönyvkiadónak: hogyan lehet apukát érdekeltté tenni, hogy leüljön a gyerekkel olvasni tanulni? Kérem, megvan a megoldás. A másodikos szerb olvasókönyv - amely ugyan elvileg tartós, de a valóságban nem annyira tartós, ha a gyerek kellőképpen nyüstöli, akkor szétesik a könyv - belső borítóján gyönyörű, szép női aktképeket lehet találni. Most nem hoztam el, mert nem kértem elnök úrtól engedélyt a szemléltetésre (*Derültség.*), de legközelebb elhozom, bizony úristen, így van. Ilyen hibákat, gondolom, egy tankönyvkiadás kapcsán nem volna szabad elkövetni. El tudom hozni helyettes államtitkár úrnak is. Jót derültünk rajta, de gondolom, mégsem ez a történet lényege. Ezzel fejezném be, és el fogjuk küldeni az albizottsági meghívót, és szeretnénk, ha az érdemi egyeztetést és a munkát tudnánk folytatni még az idén ősszel. Köszönöm szépen.

ELNÖK: Köszönöm szépen. Átadom a szót Paulik Antal szlovák szószólónak.

PAULIK ANTAL szlovák nemzetiségi szószóló: Köszönöm a szót. Én is tisztelettel köszöntöm a megjelenteket. Néhány véleményt, mondatot is mondanék, és néhány kérdést is feltennék. Ami véleménynek tekinthető, az a Klebelsberg Központ bemutatása. Elég részletes, csak elég gyorsan végig lett pörgetve, ami nehezen követhető, de ettől függetlenül annak örülök, hogy meg fogjuk kapni kvázi elektronikus formában, meg tudjuk nézni, jobban el tudunk benne mélyedni.

A beruházási összegek nagyon impozánsak. Ez jelent meg előttem, hogy jó, oké, csak mit jelent, tehát hogy arányosan a nemzetiségi iskolákhoz, a többi, Klebelsberg Központ által fenntartott iskolákhoz képest mennyit igényeltek, ehhez képest mennyit igényeltek, ehhez képest mennyit kaptak. Így lenne logikus, ha láthatnánk, hogy a 30, illetve 60 milliárdos keretből ez mit jelent pontosan. Ennek nyilván utána kell majd néznünk, amikor már látjuk kicsit nyugodtabb tempóban.

Láttam egy ilyen mondatot a tankerületi központok feladatkörénél, hogy humánerőforrás-menedzsment. Az én felfogásomban ez nem azt jelenti, hogy amikor elmegy az egyetlen nemzetiségi pedagógus nyugdíjba vagy távozik, akkor megszűnik a nemzetiségi oktatás, merthogy ilyen tapasztalatok vannak konkrétan. Valószínűleg ennek az az oka, hogy kevés a végzős, illetve a pályán mozgó, de éppen szabad szlovák

nyelvű pedagógus főleg a nemzetiségi nyelvoktató iskolák számára, de ezzel együtt sem lehet azzal egyetérteni, hogy amikor elmegy egy pedagógus az adott iskolából, akkor az adott iskolában egész egyszerűen megszűnik a nemzetiségi nyelvi oktatás.

Problémaként jelzik az egyes tankerületek - nyilván egyébként a Klebelsberg Központ, illetve a KLIK megalakulásától fogva fokozatosan javul a helyzet ezen a területen is, de még mindig vannak problémák -, hogy az egyes tankerületekben a nemzetiségi oktatáshoz való hozzáállás nem feltétlenül egységes. Sajnos biztosan önök is tudják, hogy egységesíteni teljesen nyilván nem lehet, de azért az lehet cél, hogy mondjuk a már jelzett tanulmányi versenyekre valamilyen módon meg tudják szerezni a tankerületi központok támogatását, hogy a tanárok továbbképzésére el tudjanak utazni, illetve azokat finanszírozza valamilyen módon a KLIK, tehát a Klebelsberg Központ, hiszen a nemzetiségi oktatás túlnyomó része ezekben az iskolákban folyik. A nyelvoktató oktatás tekintetében szlovák területen a tanulók túlnyomó többsége ezekbe az iskolákba van beiskolázva, és ezért fontos az, hogy ők is minden olyan szolgáltatást megkapjanak, amit látnak maguk körül, amit az országos önkormányzatok vagy a helyi nemzetiségi önkormányzatok által fenntartott iskolák megkapnak. Ők is látják, hogy mi folyik a többi iskolában, ami nem állami fenntartásban van, és ebből erednek feszültségek.

Tankönyvfejlesztés: helyettes államtitkár úr elmondta, hogy két szélsőséges hozzáállás van, amikor senkivel nincs kapcsolat, a másik az, amikor azt csinálnak a szakértők, amit gondolnak, az állam pedig finanszírozza. Erre van egy jó példa: amennyire én tudom, például a most összeállított tankönyvfejlesztési tervben a Klebelsberg által fenntartott iskolák számára nincsenek tankönyvfejlesztések bejelölve, beírva, a tervek közt nem szerepelnek. Ez azért abszurd, mert vannak olyan tankönyvek, amelyek a hetvenes évek óta a piacon vannak, amelyeknek a szerzője maga mondja, hogy ugyan minden ilyen átdolgozás során részt vesz az átdolgozásban, de már neki nevetséges, hogy ő, aki 90 év körüli, még mindig ugyanazt a tankönyvet írogatja át folyamatosan, és nyilván nem biztos, hogy tudja követni a NAT aktuális változásait, illetve a kerettantervek aktuális változásait. Valószínűleg kellene a Klebelsberg Központ által fenntartott szlovák nyelvoktató iskolák számára is tankönyvfejlesztésben gondolkodni.

Az eltérő hozzáállást már jeleztem. Van olyan iskola, ahol hetedikben, nyolcadikban jöttek rá, hogy össze kellene vonni a két osztályt, mert olyan alacsony a két osztálya, de a létszám nem változott 2013 óta, mióta a KLIK, illetve a Klebelsberg által fenntartott ez az iskola. Miért pont az utolsó két évfolyamban jut eszükbe, hogy összevonják és elvigyék az adott településről Tatabányára a gyerekeket? Nem is tudom, ez igazából nem is nemtörődömség, de én ezeket a gyerekeket már otthagytam volna arra a két évre, hiszen ha eddig nem volt probléma ebből, hogy ilyen alacsony a létszám, talán már az utolsó két évfolyamban is végig lehetne vinni. Nagyjából ennyi lett volna. Köszönöm szépen.

ELNÖK: Köszönöm szépen. Átadom a szót Kissné Köles Erika szlovén nemzetiségi szószólónak.

KISSNÉ KÖLES ERIKA szlovén nemzetiségi szószóló: Köszönöm a szót, elnök úr. Úgy is, mint a nagybizottság Köznevelési albizottságának az elnöke fogok inkább megszólalni, de úgy is, mint szlovén nemzetiségi szószóló. Mindenekelőtt tisztelettel köszöntöm államtitkár urat és elnök asszonyt abból az alkalomból is, hogy az új országgyűlési ciklus idején először találkozunk, bár eddig albizottsági üléseken találkoztunk. Azt gondolom, a kérdés fontossága, illetve a témakör fontossága miatt célszerű volt egy ilyen megalkotása. Köszönöm egyúttal azt is, hogy amikor az elmúlt

négy év során Maruzsa államtitkár úrral folytatott egyeztetéseink következtében probléma merült fel, igyekezett minél hatékonyabban kezelni. Nagyon sok változásnak lehetünk éppen ebből kifolyólag részesei. Szeretném, ha ez a munka a jövőben ugyanígy folytatódna.

Elnök asszonyt szintén még szakmai elnökhelyettesként ismertük meg és egyeztettünk vele. Szeretném, ha elnökként is mellettünk állna, különösen az olykor valóban magukra hagyott, nemzetiségi köznevelést is ellátó Klebelsberg Központoz tartozó iskolák ügyében. Mondom ezt azért, mert elsősorban nem a Klebelsberg Központ okozza önmagában a fejtörést nekünk, hanem inkább a tankerületek. Szeretném újra kérni, amit már az elmúlt évek során néhányszor kértünk, hogy a tankerületi központokban mindenütt legyen nemzetiségi referens, jól felkészült nemzetiségi referens, aki a nemzetiségekről is tud, aki tudja, hogy a nemzetiségi köznevelésnek mik a céljai, mik az elvárásai, és jól tudja kezelni azokat az intézményeket, amelyek az adott tankerületi központhoz tartoznak ennek a feladatnak az ellátása folyamán.

Azt gondolom, még egy másik kérdés és kérdés is felmerült az elmúlt esztendőök során részünkről, ami lehet, hogy a szervezési kérdések vonatkozásában nehézségeket okozna, a nemzetiségi közneveléssel foglalkozó intézmények vezetőinek, helyetteseinek vagy valakinek, aki egy állami - de most ne a régi névre tessenek asszociálni - iskolának olyan vezetője, aki önmagában nem nemzetiséghez tartozó, de az iskolájában nemzetiségi köznevelés folyik. Kicsit talán távolabb áll azoktól a vezetőktől, akik a nemzetiség önkormányzatai által fenntartott iskolákban működnek, ezért én azt gondolom, célszerű lenne egy konferenciát szervezni, ahol bizonyos alapelveket, ugyancsak a nemzetiségi nevelés céljait, feladatrendszerét, a törvényi háttereket is ismertetik. Gyakorlatilag ez olyan 300 körüli intézményvezetőt jelentene.. Lehet, hogy nem célszerű 300 embert egy terembe beültetni, de lehet ezt felezni vagy harmadolni és az ország három pontján megoldani. Tudniillik nekem az a személyes tapasztalatom - most már mint nemzetiségi szószóló, illetve ennek a bizottságnak a tagja és a Köznevelési albizottság elnöke -, hogy nagyon sokszor az intézményvezetők maguk sem rendelkeznek kellő információkkal arra vonatkozóan, hogy mit szabad, mit lehet kérni. Ebből fakadóan olykor a feladat nem úgy teljesül, ahogy egyébként a törvényi háttér alapján teljesülhetne.

A továbbképzésekre lenne még egy reflexióm. Itt is az a helyzet, hogy biztosított az a keret, amiből a nemzetiségi tanárok számára a továbbképzéseket meg lehet valósítani. Szeretném, ha ezeknek a hatékonysága valóban nőne. Államtitkár úr nagyon hatékony ötleteket, illetve megvalósítási lehetőségeket tárt itt fel. Természetesen a nemzetiségek soraiban is rendezni kellene, de mindenképpen fontosnak tartom, hogy hazai nemzetiségi tanári továbbképzések is legyenek. Az anyaországiaknál lehetnek módszertaniak, nyelviak, kultúrtörténeti, irodalmi és így tovább, de azt gondolom, elsősorban a magyarországi tanári működést erősítő jellegű továbbképzéseket itthon kellene végrehajtani.

A tankönyvekre vonatkozóan én ezt rendszerhibának érzem, ami adott esetben az újonnan megírandó kerettantervek és a tankönyvek késését jelenti. Azt azért szeretném hangsúlyozni, hogy a tananyagtartalmak olyan szinten nem fognak változni, hogy mindent ki kellene dobni. Természetesen célszerű azt átgondolni, amit előttem szerb szószóló kollégám elmondott, hogy ahol nem lesz már képzés, oda ne készíttessünk tankönyveket. Itt is a hatékonyság lenne természetesen a cél.

Megint csak egy ötlet részemről, hiszen harminc évig dolgoztam pedagógusként, tehát talán van némi rálátásom erre a dologra. A tankönyvszerzés egy sajátos munka, éppen ezért célszerű lenne többek között például a nemzetiségi tankönyvek írását elvállaló gyakorló kollégák számára - nekünk az volt a kérésünk,

hogy lehetőség szerint gyakorló nemzetiségi tanárok írják ezeket a tankönyveket - tankönyvíró szakértőket felkérni ugyancsak egy általános tájékoztató megtartására, hogyan kell a tananyagtartalom ismeretében a kerettantervekhez, a NAT-hoz, az alapelvekhez igazodni. A célszerűség okán ugyancsak egy elmélyült szakmai továbbképzéssel kezdenék.

Államtitkár úrhoz is lenne egy kérésem. Egészen konkrétan egyrészt a nemzetiségi POK vezetőjével folytatott megbeszélésünk alapján is szeretném kérni, hogy lehetőség szerint a kapkodást elkerülendő, minél hamarabb kerüljön sor arra, hogy felkérnek szakembereket a nemzetiségi oktatási irányelvek összeállítására, hiszen ezután kell dolgozni. Igen, bennem is van egy olyan, hogy lehet, hogy a NAT nem '19 szeptemberében, hanem '20 szeptemberében kerül bevezetésre, de sosem voltam híve a kapkodó munkának. Azt elmondanám, hogy az ezelőtti nemzetiségi alaptantervek alapelveit két hétvégén csináltam meg, ami a mi területünket érinti, és nagyon komoly lelkiismeret-furdalásaim voltak.

Még egy kérést szerettem volna, amit lehet, hogy most elveszítettem a nagy jegyzetomban. Köszönöm szépen, egyelőre ennyi volt.

ELNÖK: Köszönöm szépen. Szuperák Brigitta jelezte, hogy most nem kíván kérdést feltenni. Átadom a szót Farkas Félix roma szószólónak, elnök helyettes úrnak.

FARKAS FÉLIX roma nemzetiségi szószóló, a bizottság alelnöke: Köszönöm szépen, elnök úr. Tisztelt Vendégek! Szeretettel köszöntöm önöket! Elnézést kérek a késésért, az autópályán sajnos baleset volt, megakadt a forgalom. Sajátos helyzetben vagyunk mi, romák az oktatásban, hiszen egy-két kivételtől eltekintve nem igazán tudok nemzetiségi oktatásról, hacsak nem annak minősül mondjuk a sziráki iskola, amely az Országos Roma Önkormányzat fenntartásában működik, vagy van még egy-két ilyen alapítványi iskola, ahol szinte száz százalékban vannak roma diákok. A kérdéseket majd inkább írásban szeretném feltenni, úgyhogy most köszönöm szépen, hogy elmondhattam.

ELNÖK: Köszönöm szépen. Én is röviden szeretnék szólni. Egyrészt szeretném megköszönni nyilvánosan is elnök asszonynak, hogy nekünk nyáron a szepetneki német nemzetiségi iskolában volt olyan problémánk, hogy az ötödik és a hetedik évfolyamon csak öt és hét gyerek volt, és felmerült, hogy megszüntetik ezt a két osztályt, de sikerült megbeszélni, hogy kimehetnek és az alsóbb osztályokban, sőt óvodai szinten is biztosított a továbbiakban a minimum 8 fős létszám. Ez számunkra azért is volt annyira fontos, hiszen Zala megyében ez az egyetlen nemzetiségi általános iskola volt, úgyhogy köszönöm a pozitív hozzáállást és a segítséget.

A másik, ami a nemzetiségi intézmények költségvetésével kapcsolatban felmerült, és csak azért szeretném felvetni, hogy mindenkinek tiszta legyen. Hosszú éveken keresztül a nemzetiségi köznevelési intézményeknél - Budaörsön a Jakob Bleyer I. számú Általános Iskola önkormányzati fenntartásban volt, a Mindszenty egyháziban volt, még a Monoskola is, ami alapítványi volt -, a nemzetiségi általános iskoláknál minden egyes évet megelőzően leültünk, és elemi költségvetési szinten végignéztük, az intézmény és a nemzetiségi önkormányzat, hogy a nemzetiségi programokra, beleértve a Vertreibungtól a Márton-napon keresztül a karácsonyig tartó időszakot, beleértve a partneriskolákkal való kapcsolatokat, oda-vissza táborokat és a többi, biztosítva van-e az intézmény költségvetésében a nemzetiségi programok támogatása. Ha úgy láttuk, hogy biztosítva van, akkor egyetértésünket adtuk a nemzetiségi intézmények költségvetéséhez és adott esetben a települési önkormányzat költségvetéséhez. Tehát itt voltunk évekkal ezelőtt, ami azt gondolom,

egy nagyon jó gyakorlat volt, és ez ma nem mindenhol és nem minden tankerületnél és nem így történik. Például az anyanyelvi nemzetiségi táborok vonatkozásában nagyon komoly eredmény az, hogy a '14. évi 30 millióról '19-ben már 600 millió lesz a pályázati keret, de arányaiban ez még mindig csak egy tábor költségeinek a 40-50 százalékát biztosítja, attól függ, hogy hányan pályáznak. Szeretnénk, ha minél több Klebelsberg-fenntartású intézmény is pályázna, és a különbséget részben az intézmény vagy természetesen szülők is befizethetik. Igazából ebben szeretnénk, ha előrelépést tudnánk majd elérni.

Tájékoztatásul mondanám, hogy a nemzetiségi óvodapedagógus-képzésben, ahogy helyettes államtitkár úr jelezte, a köznevelési törvény módosítását elvileg a mai napon remélhetőleg elfogadjuk és benyújtjuk a parlamentnek. Azt gondolom, egyetértés van a politika részéről is. Az ösztöndíjprogram a nemzetiségi óvodapedagógus-képzésre pedig célegyenesben van, teljesen ki vannak dolgozva hozzá az iratanyagok. Ma ez is napirenden lesz, és nagyon bízom benne, hogy néhány héten belül formálisan is el tud indulni, és onnan felmenő rendszerben majd tudjuk ezt bővíteni.

Amit szeretnék kérni, ahogy a nemzetiségi óvodapedagógus-képzéssel kapcsolatos programot is azzal kezdtük, hogy csináltunk egy teljes körű felmérést valamennyi nemzetiségi óvodában valamennyi nemzetiségre kiterjedően öt évre visszamenőleg, illetve a képzésben és egy-két dologban két évre előre, szeretnék ugyanezt elindítani és megcsinálni a nemzetiségi tanítókra, tanárookra, illetve a nemzetiségi nyelven oktató szaktanárookra vonatkozóan. Azt szeretném kérni helyettes államtitkár úrtól és elnök asszonytól is, hogy ebben szeretnék egy szakértői csoportot felállítani, először magára a kérdőív tematikájára, utána az egész felmérésre vonatkozóan. Ahhoz, hogy a 2020-as központi költségvetési törvényben erre már bizonyos fedezeteket kérjünk, azt jelenti, hogy 2019 március végére, április közepére rendelkezniünk kell olyan anyaggal, amely megalapozza a 2020-as igényeket. Én ehhez kérném tisztelettel a segítséget.

Végül még egy dolog, ami másik államtitkárságnál van, de köznevelési kérdés erősen. Vítályos Eszter államtitkár asszonnal beszéltem, 13 olyan - nemzetiségi önkormányzat által - beadott EFOP-pályázat van intézményfejlesztésre, ez a bizonyos 4.1.5., amivel kapcsolatban szeretnék, ha legkésőbb november első felében döntés születne, mivel már bekértük a nemzetiségi beruházási fejlesztési keretek felosztásához az igényeket, de nyilván szeretnék tudni, hogy az EFOP-pályázatból ki nyer. Aki nyer, ott nyilván kiegészítést kell adjunk, mert a 2016-os költségvetés alapján ugyanazt a műszaki tartalmat 2019-ben biztosan nem tudják megcsinálni, és a nemzetiségi önkormányzatoknak nincs miből kiegészíteniük. Tehát ezeknek szeretnék az önrészhez prioritást adni és utána a további keretet felosztani pályázatoktól függetlenül. Abban kérnék segítséget, hogy mi is hajtjuk ezt, amennyiben az államtitkárság tud, segítsen abban, hogy a nemzetiségi igények elbírálásra kerüljenek novemberben, hogy fel tudjuk osztani a saját kereteinket is. Köszönöm. Átadnám a szót válaszára.

Válaszok

HAJNAL GABRIELLA elnök (Klebelsberg Központ): Kezdeném, ha lehetséges - beszéltem helyettes államtitkár úrral -, mert nekem ma még az Infotér Konferenciára is le kell érnem Füredre, ott is előadnék, tehát lassan el kell indulnom. Van néhány dolog, amire én tudok válaszolni, van néhány dolog, amit szívesen átadok a mellettem ülőknek, mert én nem fogok tudni válaszolni.

Először is a tanulmányi versenyek, illetve a pedagógusok elengedése bizonyos konferenciákra, illetve hogy tanulmányi versenyeket hogyan tud finanszírozni a

Klebelsberg Központ. Minden tanulmányi versenyt, nemzetiségi tanulmányi versenytől függetlenül is, magyar tanulmányi versenyeket biztosan nem tud. Azt kértük az iskoláktól, illetve leginkább a pedagógustársadalomtól, hogy nézzük meg azokat a tanulmányi versenyeket, és ez nemzetiségi tanulmányi versenyekre is vonatkozik, amelyek a legfontosabbak, amelyeknek országos szintű kimenetele is van, és ezeket viszont finanszírozni kell a tankerületnek.

Ezt azért mondom csak, mert ha csak a magyar oktatásbeli rendszert nézzük, akkor csak földrajzversenyből, csak kémiaversenyből, csak magyar versenyből vagy akár a sportversenyekből, művészeti versenyekből több ezer van. Ha mindegyiket finanszírozni kellene, az lehetetlenség, de ugyanez érvényes éppen ezért a nemzetiségi területen is. Minden nemzetiségtől kérjük azt, hogy adja meg azokat az országos szintű, legalábbis országos kimenetelű versenyeket, amelyek a legfontosabbak, és arra garanciát vállalok, hogy ezeket finanszírozni fogja a tankerület, illetve a Klebelsberg Központ és ezen belül a tankerület.

Ha tudjuk, hogy a pedagógusokat milyen konferenciára, akár külföldi konferenciára „kellene” elengedni, akkor mi saját magunk levelet írunk a tankerületi igazgatóknak. Ez történt most a papi rendezvényénél is. Tehát én azt hiszem, ezzel nem lehet gond.

Azt viszont most kérem minden nemzetiségtől, hogy ha valamelyik tankerületi igazgatóval elakadt, mert ilyen lehetséges, valóban nem egyenszilárdságú minden tankerületi igazgató hozzáállása nemcsak a nemzetiséghez, hanem akár egy gyógypedagógiai intézethez, tehát itt nem a nemzetiségekről van szó, hanem bármihez, akkor én szeretném kérni a jelzést, és egészen biztos, hogy beleavatkozunk, hogy ebben ne legyen semminemű fennakadás.

A továbbképzésekkel kapcsolatban erről szerintem fog beszélni helyettes államtitkár úr. Nem a Klebelsberg Központnál vannak a továbbképzési pénzek a nemzetiségi oktatásra vonatkoztatva, tehát ebben nem érzem magam megszólítottnak, abban viszont igen, hogy a 7. és a 8. osztályban összevonásra került két szlovák osztály. Ez probléma. Jó lett volna, ha erről tudok, mert a szepetneki dolognál is közbe tudtunk lépni, hogy mi történjen, hogy történjen. Szeretném kérni, hogy ha valamiben nem jutnak dűlőre, akkor nyugodtan forduljanak hozzám bizalommal. Nem biztos, hogy minden problémát meg tudunk úgy oldani, hogy mindenkinek jó legyen, de biztos, hogy arra törekszünk, hogy a gyerekek érdekei semmiképpen ne sérüljenek. Ebben a 7. és a 8. évfolyamon biztos, hogy azt javasoltam volna, ezt csak úgy elmondom, hogy a közismereti tantárgyak ne kerüljenek összevonásra és az egyebek meg igen, tehát hogy valamilyen jellegű racionalizálás megtörténjen, de természetesen ne sérüljön a közismereti tantárgyakban a gyerekek érdeke.

A tankönyves dolgot nem értettem, hogy a Klebelsberg Központnak miért vannak más tankönyvei...

PAULIK ANTAL szlovák nemzetiségi szószóló: Az országos önkormányzat részére megküldött tankönyvfejlesztési tervzetben nem szerepelnek olyan szlovák tankönyvek, amelyek a Klebelsberg Központ által fenntartott nemzetiségi iskolák számára lennének fejlesztések. Nem tudom, ezt meg tudja-e erősíteni...

KRASZLÁN ISTVÁN nemzetiségi referens (Emberi Erőforrások Minisztériuma): Bocsánat, csak hogy megértsék a problémát, a szlovák nemzetiségi nyelvoktató iskolák egy kivétellel mindegyike tankerületi fenntartású. Amit szószóló úr mond, ha jól értelmezem, ezek szerint a nyelvoktató szlovák iskolák számára nem tartalmaz ez a lista fejlesztéseket.

DR. MARUZSA ZOLTÁN, az Emberi Erőforrások Minisztériuma köznevelésért felelős helyettes államtitkára: Akkor maradjunk ennél, merthogy onnan jött a lista. Bocsánat, hogy ezt mondom, de tavaly tavasszal ezt kértük, hogy ami fontos az adott nemzetiségnek, azt küldje már el nekünk egy listán. Magunktól egyet se tettünk rá. Tehát írják rá a listájukra! Megnézetem szívesen...

ELNÖK: Én azt kérném, hogy ne menjünk át párbeszédbe!

HAJNAL GABRIELLA elnök (Klebelsberg Központ): Jó, még egy dolog. Egyetértek egy ilyen konferenciával, hogy a vezetőket hívjuk össze, de azért ezt én szívesen átteszem a POK-ra, mert ez alapvetően az ő feladata. A POK-oknak ilyen kellene szervezni. A nemzetiségi referens viszont a tankerületekben egy zseniális ötlet, ezt én fogom képviselni tankerületi szinten is, hogy legyen egy olyan referens, aki kimondottan nemzetiségi ügyekkel is foglalkozik, hogy ne szanaszét essen belül a tankerületben a nemzetiségi oktatás, hanem egy kézben legyen. Köszönöm szépen, ez egészen biztosan beépül a tankerületek felépítésébe.

Még egy: a költségvetési konzultáció elvárás, kötelezően elvárás. Megint jelzést kérek, ha ez nem működik. A tankerületi igazgatóknak a nemzetiségi önkormányzatokkal egyeztetniük kell pontosan a nemzetiségi programok miatt. Azt megint nem ígérem, hogy minden program be fog kerülni egy intézmény költségvetésébe. A saját magam példájával szoktam élni: a XII. kerületben elég komoly összeg van egyrészt a kerület nemzetiségi önkormányzata, de maga a tankerület részéről is a nemzetiségi programokra, legyen ez néptáncfesztivál, legyen ez bármi, amire a nemzetiségi gyerekek elmennek. Például nálunk már kicsiben sikerült elérni, hogy megnéztük, melyek azok a német nemzetiség által indított tanulmányi versenyek, amelyek országos szintű versenyek, és amelyeket teljes egészében finanszíroz a tankerület. Lassan el fogok menni, ha nincs hozzám több kérdés, köszönöm szépen, hogy meghallgattak. Ha probléma van, akkor szívesen állok mindenkinek rendelkezésére a Klebelsberg Központban. Köszönöm szépen.

ELNÖK: Nagyon szépen köszönöm, köszönjük elnök asszonynak. Előre jelezte, hogy délután programja lesz, ezért elnézést, hogy kicsit hosszabbak vagyunk, de azt gondolom, fontos volt, hogy első alkalommal mindenki feltehesse a kérdéseit. Köszönjük szépen a válaszokat és a korábbi segítséget is. Köszönöm szépen. *(Hajnal Gabriella: Köszönöm szépen. - Hajnal Gabriella távozik a bizottság üléséről.)* Tessék!

DR. MARUZSA ZOLTÁN, az Emberi Erőforrások Minisztériuma köznevelésért felelős helyettes államtitkára: Folytatnánk a válaszok ügyét. Haladjunk mi is sorban! A bolgár nyomtatványok ügyében Kraszlán István kollégám jelezte, hogy erről beszámolna.

KRASZLÁN ISTVÁN nemzetiségi referens (Emberi Erőforrások Minisztériuma): Valóban a két kiegészítő nemzetiségi oktatást fenntartó önkormányzat vagy fenntartó intézmény jelezte, hogy a kiegészítő nemzetiségi oktatás számára kétnyelvű bizonyítványokat szereznek. Ezeknek a bizonyítványoknak a fordítása megtörtént. Az érintett intézmények pedagógusai lektorálták is ezeket. Ez a munkálat eléggé elhúzódott, illetve még egy lépés előttünk van, nevezetesen kötött nyomtatványokról van szó, és a miniszter úr engedélyével lehet kiadni, úgyhogy ezt a

lépést most rövidesen megteesszük. Ebben az évben el fog készülni mind a kettő bizonyítvány. Tehát ennek az előkészítése folyamatban van.

Jelezni szeretném azt is, hogy a lengyel nemzetiség részéről is jelezték, hogy ők is szeretnék kétnyelvű bizonyítványt. Annyit szeretnék még hozzátenni, hogy ezek az intézmények nem feltétlenül okiratot, igazolást, vagy nem tudom, mit kell hogy kiadjanak ezekről a tanulmányokról, ugyanis a magyar nyelvű bizonyítvány, nyomtatvány készen van, azt meg lehet rendelni, és azt a bizonyítványt is ki lehet adni. Eddig egyébként azokat a bizonyítványokat használták az iskolák.

DR. MARUZSA ZOLTÁN, az Emberi Erőforrások Minisztériuma köznevelésért felelős helyettes államtitkára: Köszönöm. A görög szószólónak válaszként tudom mondani, hogy valóban itt egy elhúzódo ügyről van szó a görög szak akkreditációja kapcsán, ahol alapvetően tudományos fokozattal rendelkező szakemberhiánya van az ELTE-nek. Tavaly felmerült, hogy akkor Görögországból hogyan tud jönni kolléga, ki fizeti, ki küldi stb. Külön tárgyaltunk az ELTE vezetésével is erről. Erre megvan a nyitottság az egyetem részéről. Kompletten a görög szakok akkreditációjával egyébként is vannak nehézségeik, úgyhogy szerintem ez az ajtó nyitott. Ha volt egy ilyen megbeszélés, ahol születtek javaslatok, akkor azt nyilván örömmel fogadjuk és várjuk, hogy megérkezzen hozzánk is.

A horvát szószóló ügyében azt hiszem, a tanulmányi utakra elnök asszony válaszolt. Hogy mi van benne, és mi nincs benne a költségvetésben, valóban ezt lenne fontos látni. Én is fontosnak tartom, hogy nyilván ebben a speciális intézményi körben az anyaországgal való kapcsolattartás, a kollégák számára pedig adott esetben a továbbképzéseken való részvétel biztosított és biztosítható legyen.

A tankönyvellátás területén és a tanárutánpótlás kapcsán is egyetértek azzal, hogy figyelemmel kell lennünk a specialitásokra és olyan fejlesztéseket kell csinálni különösen a tankönyvellátás terén, aminek révén biztosítható ez a feladatellátás.

A darvasi intézménnyel kapcsolatban azt gondolom, elnök asszony is mondta, hogy megnézzük, pontosan mi történt.

A szerb szószóló úr kérdésével kapcsolatban a szabványok ügyében Madarász Hedvig kolléganőm már válaszolt. Készítettünk egy írásos választ, de szerintem ne hagyjuk teljesen levegőben ezt a kérdést. Az adott tankönyv kapcsán, aminek ominózus belső borítója van, minden konkrét bizonyítékot szívesen veszek, mert néha én is olvasok a sajtóban ilyet, de hozzánk nagyon kevés ilyen jellegű konkrétum érkezik, hogy mikor és ki készítette. Olyat is szoktam látni, amikor megtaláljuk egy-egy újságcikk alapján, de ez most nyilván egy konkrét ügy, és akkor tényleg kérem erről a tájékoztatást, hogy lássuk, milyen a belső borítója, egyáltalán állami kiadványról van-e szó, hol készült, mikor készült. Nagyon szívesen kinyomoztatom, ha kapok konkrét jelzést, vagy kapunk egy példányt belőle, hogy hol és milyen módon kerülhetett ilyen rá. Tapasztalatként el tudom mondani, hogy minden évben van 3-4 olyan cikk, amely felhívja a figyelmet valamilyen tankönyv hibájára, aztán kiderül, hogy az egy öt évvel ezelőtt lejárt magánkiadvány, amely nem is állami kiadóhoz kapcsolódik. Nem mondom, hogy az állami tankönyvekben nem lehetnek hibák, félreértés ne essék, de nagyon sokszor tapasztalunk olyat, amikor teljesen homályba megy az a vád, ami megjelenik. De ezt én nagyon szívesen megvizsgálom, megvizsgáltatom, ahogy szokták mondani, ha van ilyen helyzet, akkor erre azt tudom mondani, mint amit tavaly a bolgár bizonyítványbejegyzés kapcsán mondtam, nyitott volt az ajtó eddig is, hogy ez a jelzés konkrétan megtörténjen. Ez nemcsak egy bizottsági meghallgatás keretében merülhetne fel. Én örömmel veszem, ha nemcsak ilyen ügyekkel, nem azt mondom, hogy terheljük, de jöjjön a jelzés, és mi munkafolyamatban kivizsgáljuk és kezeljük, ha ilyen probléma van.

A szabványok ügyében átadnám a szót Madarász Hedvignek.

DR. MADARÁSZ HEDVIG főosztályvezető (Emberi Erőforrások Minisztériuma): Valóban csak néhány mondatban szólnék, hogy mindenki számára egyértelmű legyen a probléma lényege. Szóba került, hogy a bizottságban majd részletesen meg lesz tárgyalva, úgyhogy most nem húzva az időt, csak annyit mondanék röviden, hogy a 20-as EMMI-rendeletben per pillanat ilyen koherenciázavar nincsen, mert az azt mondja, hogy másfél négyzetméter az egy főre jutó, a tanteremben egy tanulóra jutó terület, amit biztosítani kell, a szabványban szerepel a két négyzetméter. Azonban van a 20-as rendeletben egy kiegészítő szabály, amely feloldja ezt az ellentmondást, és azt mondja, hogy ha a szabvány és a kötelező eszköz- és felszerelésjegyzék eltér egymástól, akkor a kötelező eszközfelszerelésjegyzéket kell alkalmazni, tehát a másfél négyzetmétert. A probléma onnan kezdődik, amikor új építésről van szó, mert új építésnél már kötelező alkalmazni a szabványt, és ezek szerint a szabvány nem hagy eltérést a két négyzetmétertől.

Szerintem az visszalépés lenne, ha levinnénk a szabványban. Még nem mondhatok biztosat, de mi magunk között azt tárgyaltuk, hogy az semmiképpen sem lenne jó irány, ha csökkentenénk az egy tanulóra jutó alapterületet. Az egy jó kérdés, hogy ezt milyen létszámra kelljen megcsinálni, mert jelenleg mind a köznevelési törvény, mind a szabvány azt mondja, hogy a maximális osztálylétszámra, ami alsóban 25 fő, tehát az 50 négyzetméter, ha új építésről van szó. Mondom, ha meglévő intézmény, akkor a másfelet is lehet alkalmazni.

Ez a vita másik része, hogy szabad-e ettől kivételt engedni, vagy tényleg csak speciális esetekben nemzetiségi intézmények tekintetében azt mondjuk, hogy az alapító okiratba foglalt speciális maximális létszám az irányadó, mert tudják, hogy mit tudom én, Lóréven, sosem lesz több 15 szerb gyereknél, ha lehet ezt hosszú távra garantálni. De azért kérdéseket vet fel, ha esetleg mégis lesz több, akkor iksz év múlva ki kell bővíteni a tantervet. *(Szolga József: Megoldjuk.)* Köszönöm szépen, csak ennyit szerettem volna mondani.

DR. MARUZSA ZOLTÁN, az Emberi Erőforrások Minisztériuma köznevelésért felelős helyettes államtitkára: Arrébb toljuk a falat, ilyen mobilfalak kellenek. *(Dr. Madarász Hedvig: Lehet, hogy az kicsit drágább lesz, mintha eredetileg is így csinálták volna.)* A szlovák szószóló felvetései kapcsán nyilván én sem tartom helyesnek, ha azért szűnik meg valahol a nemzetiségi nyelvoktatás, mert nyugdíjba ment a pedagógus. Ha konkrét jelzés jön, itt is megnézzük, hogy be lehet-e tölteni. Nyilvánvalóan vélelmezem, hogy történt kísérlet a betöltésére az adott helyen, csak jelentkező nem volt rá.

Tankönyvügyben ha valóban eltérés lenne a javaslatok és a jelenlegi fejlesztési terv között, ezt meg tudjuk nézni. Fogom jelezni Pálfi Erika kolléganőmnek, aki ennek a gazdája, hogy itt legyen egy összenézése az adott javaslatnak és a jelenlegi tervben szereplő ügynek. Ahogy mondtam is, augusztus 22-én pont azért volt az újabb ülés, mivel eltelt néhány hónap, és még zajlik a keretemelési végrehajtása, ezért ha van módosítás, akkor legyen. Kőbe vésve nincsenek a tervek. Teljesen osztjuk azt, hogy ami felesleges, azt ne csináljuk, amire meg igény van, rákerülhet a listára. Szerintem ez kezelhető lesz. *(Jelzésre:)* Parancsolj!

KRASZLÁN ISTVÁN nemzetiségi referens (Emberi Erőforrások Minisztériuma): Ehhez szeretnék egy mondatot hozzáfűzni. Részt vettem az Országos Szlovák Önkormányzat Oktatási bizottságának legutóbbi ülésén, ahol felvetődött ez a probléma. Információim szerint a bizottságnak egy delegációja már megkereste Pálfi

Erika főosztályvezető asszonyt ez ügyben. Tehát már történt egyeztetés arról, hogy olyan címek, amelyek a javaslatban korábban szerepeltek, de esetleg ebből a tervezetből kimaradtak, oda felkerüljenek. Gondolom, ez a megoldás irányába már elindult.

DR. MARUZSA ZOLTÁN, az Emberi Erőforrások Minisztériuma köznevelésért felelős helyettes államtitkára: Köszönöm. Folytatva, a szlovén szószóló asszony részére: a továbbképzések kapcsán a véleményét a hatékonyságnövelés érdekében megfogadjuk, a nemzetiségi POK-ra vonatkozó javaslatot pedig örömmel fogadjuk, és természetesen az irányelv-módosításba való bevonásukat most itt is jelzem kollégám felé, hogy ezt tegyük meg.

Elnök úr részére még azt tudom jelezni, hogy az adatelemzéshez, amely a nemzetiségi pedagógusokra vonatkozik, állunk rendelkezésre. Ezek az adatok többségében meg is vannak egyébként a KIR-ben, tehát valószínűleg valamire pontos adatokat tudunk adni, ha meg valahol felmérés kell, abban megint csak van mozgástér.

Az EFOP 4.1.5. kapcsán utoljára pénteken voltunk Bódis államtitkár úrral Vitályos Eszter államtitkár asszonynál, és kértük ebben a döntéshozatal elősegítését. Valóban egy nagyon régen kiírt és régen lezárt beadású pályázatról van szó. Többszörös túligénylés érkezett rá, és ez is nehezíti a bírálatnak a bizonyára rögzös útját. Valóban másik államtitkárság, de én is nagyon örülnék neki, ha most már ebben döntés lenne, hiszen egyéb döntéseket befolyásol. Ez ügyben azt az ígéretet kaptuk, hogy még néhány bírálat van folyamatban, ezeket intézik, ellenőrzik, és utána reményeink szerint hamarosan megszülethetnek a döntések.

ELNÖK: Köszönöm szépen helyettes államtitkár úr válaszait. Hollerné Racskó Erzsébet jelezte, hogy szeretne szólni. Kérdezem a bizottságot, egyetért-e azzal, hogy szót adjunk a szlovák elnök asszonynak. Aki igen, kézfeltartással jelezze! *(Szavazás. - Közbeszólások: Kell szavazni erről?)* A működési szabályzatunk szerint szavaznunk kell. Köszönöm. A bizottság egyhangúlag egyetért. Parancsoljon!

HOLLERNÉ RACSKÓ ERZSÉBET, az Országos Nemzetiségi Önkormányzatok Szövetsége és az Országos Szlovák Önkormányzat elnöke: Köszönöm szépen. Ha tudtam volna, hogy ekkora bonyodalmat okozok, akkor utána mondtam volna helyettes államtitkár úrnak. Valóban történt előrelépés, ahogy Kraszlán István jelezte. Múlt héten a kollégáim a főosztályvezető asszonynál jártak, és utána írásban az ott elhangzottakat összefoglalva elküldtem számára. Próbálunk elérni előrelépést, és felvettük a kapcsolatot a minisztériummal. Köszönöm szépen.

ELNÖK: Köszönöm szépen. *(Jelzésre:)* Sianos Tamásé a szó a második körben.

SIANOS TAMÁS görög nemzetiségi szószóló: Köszönöm szépen. Nem szeretnék erőszakos és tolakodó lenni, de szeretném helyettes államtitkár urat megkérdezni, hogy mikor tudnának minket fogadni. *(Derültség.)* Mi az anyagot elküldjük. Nekünk nagyon fontos a téma.

ELNÖK: Ha nem muszáj, azt kérem, hogy ne menjünk bele a második körbe. Azt gondolom, nagyon alaposak voltak a kérdések és a válaszok is, eléggé elment az időnk. *(Jelzésre:)* Kreszta Traján román szószóló!

KRESZTA TRAJÁN román nemzetiségi szószóló: Pontosítani szeretnék, bocsánat. Furta településről van szó és Körösszegapátiról, amit említettem. Köszönöm szépen.

ELNÖK: Szerintem helyettes államtitkár úr majd vissza fog jelezni, ne állítsuk falhoz, lesz rá idő. *(Dr. Maruzsa Zoltán: Holnap 14 órakor megfelel? - Sianos Tamás: Nagyszerű! - Derültség.)* Nagyon szépen köszönöm. Azt gondolom, rendkívül hatékonyak voltunk. *(Derültség. - Farkas Félix: Főleg Sianos! - Derültség.)*

Nagyon szépen köszönöm meghívott vendégeinknek a részletes tájékoztatást. Kérnénk továbbra is a segítséget. Azt gondolom, valamennyiünk nevében mondhatom, hogy a köznevelés területén olyan lépéseket tudunk közösen tenni, ami valóban történelmi jelentőségű, és ezt az óvodapedagógus-helyzetről a nemzetiségi tanítóra, tanárra is ki tudjuk bővíteni. Remélhetőleg a Klebelsbergnél egy standard felállás javítaná az együttműködést, és akkor nagyon sokat léptünk. Nagyon szépen köszönöm a részvételt. Ezzel az 1. napirendi pontot lezárom.

Megkérdézem a bizottság tagjait, egyetértés van-e abban, hogy egy tízperces szünetet tartsunk, mert elég hosszú volt a tárgyalás. *(Közbeszólások: Igen!)* Akkor mondanám, hogy öt perccel tizenkettő előtt folytatnánk az ülést. Köszönöm szépen.

(Szünet: 11.39 - 11.51)

ELNÖK: A jegyzőkönyv részére mondom, hogy az ülést folytatjuk. Megállapítom, hogy egyelőre Varga Szimeon nincs itt, tehát 11-en vagyunk. Amikor bizottsági elnök lettem, alapvető célként tűztem ki, hogy három óránál tovább véletlenül se tartson egy bizottsági ülés, ezért próbáltam mindig két órán belül tartani. Azt gondolom, ez most két olyan téma volt a meghívottakkal, amikor fontos volt, hogy mindenki fel tudja tenni a kérdéseit, kicsit részletesebben is megbeszéljük a dolgokat, és úgy gondolom, nagyon sok hasznos hozadéka volt. A továbbiakban viszont igyekszünk egy picit gyorsítani.

**A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény módosításáról
(T/... szám)
(Döntés bizottsági önálló indítvány benyújtásáról)**

A 2. napirendi pont a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény módosítása, döntés önálló indítvány benyújtásáról. Ez arról szól, hogy a 2019. évi központi költségvetési törvényben már biztosított a fedezete, hogy 2019. január 1-jétől a nemzetiségi pedagógusok nemzetiségi pótlékát a jelenlegi 15 százalékról 30 százalékra emeljük. Minden érintett tárcának megküldtük, érteve alatta egyrészt Maruzsa Zoltán helyettes államtitkár urat, aki visszaírt, hogy a javaslatot támogatjuk. A Pénzügyminisztérium beírta teljesen jogosan, ez kiesett nekem is, hogy a 2019-es költségvetési törvényben már minden fenntartók szerint szét lett pakolva a központi költségvetési törvényben, ezért azt az egy hivatkozást, ami korábban az EMMI-nél volt, kivettük az indoklásból. De így egyetértettek vele, a Pénzügyminisztérium is, valamint a Miniszterelnökség nemzetiségi főosztálya is. *(Varga Szimeon visszaérkezik a bizottsági ülésre.)*

A frakcióknak, mindenkinek írásban megküldtük. Mindegyikkel személyesen is beszéltem. Egyetértének és támogatják. Egy olyan visszajelzés jött a Demokratikus Koalíciótól, mely szerint egyetértének ezzel az emeléssel, de szerencsésnek tartanak, ha nemcsak a nemzetiségi pedagógusok nemzetiségi pótléka, hanem a többi speciális helyzetű pedagógussal, például gyógypedagógusokkal, nehéz munkát végző pedagógusokkal együtt nekik is meg lenne emelve a pótlékuk. Ezt majd le fogjuk

egyeztetni. Egyfajta íratlan szabály volt, hogy a nemzetiségi bizottság a nemzetiségeket érintően terjeszt be módosító indítványt, és nem próbáljuk a nagypolitika szintjén megváltani a világot. A szándékot értem, és nyilván egyébként igazuk is van, de maradunk annál, hogy a nemzetiségi pedagógusokra vonatkozóan csinálunk előterjesztést.

Kérdezem, hogy van-e valakinek a módosítással kapcsolatban észrevétele. *(Nincs jelentkező.)*

Határozathozatalok

Ha nincs, akkor egyrészt a felhatalmazásról kell dönteni, másrészt pedig magáról az indítványról. Tehát kérdezem, ki az, aki egyetért azzal, hogy a bizottság felhatalmazza Ritter Imrét, a bizottság elnökét, hogy a törvényjavaslat tárgyalása során a további szakaszokban az előterjesztői jogokat gyakorolja az általános vitában, valamint a kijelölt bizottság részletes vitájában, illetve a TAB-ülésein képviselje a bizottságot. Aki ezzel egyetért, kérem, kézfeltartással szavazzon! *(Szavazás.)* Köszönöm. Ki tartózkodik? *(Szavazás.)* Ki van ellene? *(Szavazás.)* Megállapítom, hogy 12 igen szavazattal egyhangúlag elfogadtuk, hiszen Varga Szimeon is jelen van már.

Aki egyetért magával a javaslattal és annak benyújtásával, kérem, kézfeltartással jelezze! *(Szavazás.)* Köszönöm. Ki tartózkodik? *(Szavazás.)* Ki van ellene? *(Szavazás.)* Megállapítom, hogy 12 igen szavazattal egyhangúlag elfogadtuk. Köszönöm szépen mindenkinek.

Tájékoztató a nemzetiségi pedagógus programról, a nemzetiségi óvodapedagógus képzésről

A 3. napirendi pont tájékoztató a nemzetiségi pedagógusprogramról, a nemzetiségi óvodapedagógus-képzésről. Augusztus végétől kezdve volt egy folyamatos munka. Ennek alapján több megbeszélés volt a Deutsches Hausban egyrészt az érintett hat nemzetiség önkormányzatainak, szószólóinak, az érintett tárcák meghívásával egy egyeztetés a nemzetiségi pedagógus-ösztöndíjről. Volt egy másik, a nyolc nemzetiségi óvodapedagógus-képzést végző egyetemmel, majd két szakmai egyeztetés az Országos Német Önkormányzatnál, dr. Fürjes Zoltán államtitkár-helyettes úrral, illetve a tárcákkal.

Kialakult az iratanyag, amit megküldtem mindenkinek írásban tájékoztatásul. Aki ezekben nem vett részt személy szerint, az a megoldás alakult ki a szaktárcákkal is egyeztetve a 2018-19-es oktatási évre, hogy a Miniszterelnökség a szükséges pénzfedezetet egy támogatási szerződéssel biztosítja mind a hat nemzetiségre vonatkozóan a Magyarországi Németek Országos Önkormányzatának. A Magyarországi Németek Országos Önkormányzata végzi az adminisztrációját a szerződéskötéseknek, előkészítéseknek, átutalásnak, a végén a pénz elszámolásának, de minden érintett nemzetiségi önkormányzat saját maga dönt arról, hogy kivel kíván ösztöndíjszerződést kötni a nemzetiségi óvodapedagógus-képzésre felvett hallgatók közül.

Amit most kiosztottam az elkészült iratanyaggal kapcsolatban, az még öt olyan pont, ami azóta a felülvizsgálatoknál még előkerült és véglegesítésre fog kerülni. Nevezetesen, mivel a nappali tagozatos hallgatók ösztöndíja adómentes, tehát ha kap valaki 80 ezer forintot, az 80 ezer forint, ugyanakkor az esti és levelező tagozatosoknál, akiknek munkaviszonyuk van, nem adómentes az szja-törvény szerint. Ez egyéb jövedelemnek minősül, le kell vonni az adókat, és fizetni kell a szociális hozzájárulási adót. Ebben az esetben mondjuk egy 40 ezer forintos nettó ösztöndíjhoz 72 ezer forint költség merül fel. Ezért volt egy olyan nagyon rövid

pillanat, amikor felmerült az, hogy csak a nappalisoknak adjunk ösztöndíjat, ami el is lett azonnal vetve, lévén, hogy többen vannak levelező és esti hallgatók, illetve van olyan nemzetiség, ahol csak levelező és esti hallgató van. Függetlenül attól, hogy ennek van adóterhe, de mindenki be lesz vonva az ösztöndíjba. Ugyanakkor arra nincs lehetőség, ami felmerült anyagi oldalról, hogy a már képzésben lévő második és harmadik évfolyamra is terjesszük ki. Tehát marad az az eredeti elképzelés, hogy 2018. szeptember 1-jétől visszamenőleg az első évfolyam, és utána felmenőben jövőre megint az első és a második évfolyam, két év múlva pedig már mind a három évfolyam benne lesz a támogatásban. Átszámolva a '18. évi és a '19. évi központi költségvetési törvényben lévő pénzügyi lehetőségeket, azt is mellékeljük. A nappali tagozaton 80 ezer forintos, az esti, levelező tagozaton pedig nettó 40 ezer forintra lesz lehetőség, aminek a költsége 72 ezer forint.

A harmadik, amit a megküldött, tervezett anyagban módosítani kell, hogy abban még úgy szerepel, hogy a 2018-19 első félévében is a félév végén egy összegben lenne, és év végén is egy összegben lenne az ösztöndíjak átutalása. Itt általános volt az az igény, hogy nyilván az első kifizetés a szerződések megkötését követően egy összegben visszamenőleg szeptember 1-jétől lesz, de onnan kezdve minden hónapban havonta lesznek az átutalások, hiszen gyakorlatilag valamennyi önkormányzat ezt kérte.

A negyedik: szintén az előkészített anyagban az van benne, hogy 3,0 átlageredmény alatt nem lenne ösztöndíj. Itt is kifejezett kérés volt, hogy mindenki, aki folytatni tudja a tanulmányait, tehát legalább a minimum szintet, a következő szemesztert végezheti, a későbbiekben majd differenciált ösztöndíj lesz, de mindenki jogosult legyen az ösztöndíjra.

Végül az ötödik módosítás az lenne, hogy az anyagban szerepel teljesen jogosan az, hogy a képzésre felvettek és beiratkozottak az ösztöndíjhoz csatolják a helyi nemzetiségi önkormányzat vagy annak hiányában a helyi nemzetiségi egyesület ajánlását. Ez szükséges ahhoz, hogy az egyes nemzetiségek a helyi nemzetiségi önkormányzatoktól, egyesületektől is lássák, hogy kit támogatnak. Viszont ez kötelező elemként van benne, ezt át kell tenni ajánlott elemként, hiszen bárki jelentkezhet olyan lakhelyről is, ahol nincsen sem nemzetiségi önkormányzat, sem nemzetiségi egyesület, de ettől még lehet nemzetiséghez tartozó és a többi. De ha kötelezőnek írjuk elő, akkor ha nincs nemzetiségi önkormányzat és egyesület azon a településen, nem tudja csatolni, tehát kvázi kizárjuk az ösztöndíjból. Ez az öt módosítás volt az, amit ma osztottam ki, mert az elmúlt napokban tudtuk ezt készre tenni.

A másik pedig azzal kapcsolatos, amit kiosztottunk. Megnéztük a nyolc képző egyetemenél, hogy nappali tagozatra, levelezőn alapképzésre, kiegészítő képzésre, államilag finanszírozott vagy önköltségesre hány embert vettek fel. Ez már a beiratkozott létszám lenne és nemzetiségenként, illetve ebben látjátok a második és harmadik évfolyamon tanulmányokat folytatók számát is. Ez azt jelenti, hogy 2018. szeptember 1-jétől 59-en jelentkeztek nappali tagozatra és 66-an levelező tagozatra. Ehhez látjátok a hátoldalon az összesítést nemzetiségenként, valamint a tervezett ösztöndíj rendszerét is.

Azt feltételezve, hogy minden hallgatóval meg kívánja kötni és meg lesz kötve az ösztöndíjszerződés, ez azt jelenti, hogy a rendelkezésre álló 152 millió 397 ezer forintból 94 millió 640 ezer forint lenne maguknak az ösztöndíjaknak a költsége, 55,2 millió támogatást kapnának a képző egyetemek, és így gyakorlatilag 2 és fél millió forint maradna még, amiből biztosan az ehhez szükséges közvetlen dologi kiadásokat, tehát a postaköltségeket, banki költségeket és a többit fedezni lehet. Ez azt is jelentené, hogy a 2018. évi költségvetési törvényben biztosított keretből biztosítani tudjuk 2018. szeptember 1-jétől június 30-ig az első évet, és a 2019-ben már

elfogadott központi költségvetési törvényből pedig 2019. szeptember 1-jétől 2020. június 30-ig két évfolyam ösztöndíját. Jövő tavasszal lesz majd a 2020-as központi költségvetési törvény. Tehát gyakorlatilag van egyéves laufunk, mert már áprilisban tudjuk, hogy a következő év szeptembertől júniusig mennyi pénzünk van. Tehát most az indulásnál magunk után futunk egy kicsit, mert visszamenőleg kell csináljuk szeptember 1-jétől, de a későbbiekben már előre tudjuk, hogy rendelkezésre áll a fedezet. Természetesen ez a keret miniszteri hatáskörű döntéskeretben van, tehát miniszter úr, konkrétan Semjén Zsolt miniszterelnök-helyettes úr fogja majd a döntést meghozni. Mi itt csak javasoljuk, hogy részünkről mi ezt elfogadjuk és mehet tovább.

Kérdezem, hogy az elmondottakhoz vagy a kiküldött anyaghoz kinek van észrevétele vagy hozzászólása. *(Jelzésre:)* Kissné Köles Erikának adom meg a szót.

Hozzászólások

KISSNÉ KÖLES ERIKA szlovén nemzetiségi szószóló: Köszönöm a szót, elnök úr. Nekem a témakörhöz van hozzáfűznivalóm, nem tudom, mennyire kapcsolódik a kiküldött anyaghoz vagy az egyebekhez. Tavaly jeleztem, hogy nekünk nincsen óvónóképző intézményünk, tehát úgy tudjuk megoldani, hogy az óvónőink elvégzik az óvónóképzőt Sopronban, majd pedig elvégzik a Szombathelyi Főiskolán a szlovén szakot. Pillanatnyilag is így képezzük őket. Én ugyan tárgyaltam az egyetem rektorával, már az ELTE fúziója után az intézményvezetővel. Ők akkor tettek egy ígéretet arra, hogy megpróbálnak egy kooperációval megoldást találni erre, nevezetesen a Benedek Elek Pedagógiai Kar képzzi az óvónőt, és a szlovén képzést ellátja a szombathelyi Katedra. Erre még nem került sor, tehát az nem igaz, hogy nekünk nincs óvónóképzőnk. Abban a formában nincsen, ahogy az klasszikus. Pillanatnyilag három hallgatónk tanul, aki kiesik ebből az ösztöndíjból, nyilván ez egy rettentően fájó pont.

Másrészt az ösztöndíjjal kapcsolatban, áttanulmányozva azokat a feltételeket, amelyek itt érvényesülni fognak, nekem van egy-két aggályom. Én nem adnék mindenkinek ösztöndíjat. Hogy nem kell ahhoz mást teljesíteni, csak hogy nemzetiséghez tartozó legyen és nemzetiségi óvónóképzőbe járjon, az nem ösztöndíj. Az egy ajándék szó szerint, ugyanis az ösztöndíj fogalmában az fogalmazódik meg, hogy valamilyen módszerrel ösztönzi a tanulmányainak a megfelelő végzésére. Tehát ha mi nem határozzuk meg, hogy teljesíteni kell ehhez valamit, akkor ez az ember nekünk nem biztos ember. Én ott voltam tavaly, amikor elnök úr kollégáival volt egy egyeztetésünk, még az egész tárgyalást megelőzendő, ők maguk mondták, hogy nagyon sok színvonalatlan eredmény születik a hallgatók részéről, és ezt nem szabad engedni. Másfél száz millió forintról beszélünk, amit ebbe a kérdésbe befektetünk. Teljesen egyet tudok ezzel érteni, hiszen szükségünk van jó szakemberekre, jó óvónókra és jó nemzetiségi embereket alapozó emberekre, viszont nincs szükségünk arra, hogy bébiszittereket termeljünk külföldre. Ezt én a leghatározottabban kérem, hogy amikor ezek az ösztöndíjszerződések megkötődnek, akkor ne az legyen a cél, hogy ajándékot adjunk X.-nek, Y.-nak és Z.-nek, hanem az legyen a cél, hogy maradjon Magyarországon óvónő. Általában kevés az óvónő, és nyilván ez a nemzetiségi óvodákra ugyanez vonatkozik. Viszont azt nem tartom ösztönzésnek, hogy teljesítményfeltételek nélkül adjuk. A felsőoktatási képzés kreditpontokhoz kötött. A kreditek megszerzése a végső cél. Azt is tudjuk, hogy minden felsőfokú intézménybe jelentkező, érettségivel rendelkező ember számára 12 szemeszter áll rendelkezésre arra, hogy felsőfokú tanulmányokat folytasson. Ez ilyen feltételek mellett véleményem szerint visszaélésekre ad lehetőséget.

Nagyon sok helyi önkormányzat van, ahol nincsen az oktatáshoz vagy a neveléshez értő szakember. Ezt el kell fogadjuk. Ez egy ilyen világ. Önkormányzati rendszer van, nem mindenhol van olyan entellektüel, akiből önkormányzat-szervező lesz, de persze nem annyira vonzó ingyen dolgozni. Örülünk, ha összevadásszuk azt az öt embert, aki majd nemzetiségi önkormányzatot hoz létre. Véleményem szerint egy helyi nemzetiségi önkormányzat kezébe adni ezt csak így, ilyen - elnézést a kifejezésért, lehet, hogy nem az a helyes - laza feltételek mellett, ezt én egy kicsit aggályosnak tartom. Minden biztonnyal kell még ezen gondolkodni. Más kérdés, hogy most van egyfajta megállapodás. Most a pénzekkel annyira nem is foglalkozom, abból az alaphelyzetből kell kiindulni, hogy nincsenek óvónőink. Magyarországon alapvetően nincs kellő számú óvónő. Remélem, hogy a gyereklétszám növekszik, és egyre többre lesz szükség. Ezt a kettőt kombináljuk, és ha már a magyar állam ilyen jelentős összeget fordít erre, akkor ennek legyen valódi hozadéka. Köszönöm szépen.

ELNÖK: Köszönöm, hogy válasz jött mindenre, mert akkor visszafelé megyek, nem a helyi nemzetiségi önkormányzatok kezébe lesz adva, hanem az országos nemzetiségi önkormányzatok szerződnek és döntenek el. A helyi nemzetiségi önkormányzatok vagy nemzetiségi egyesület csak ajánlást adnak a jelöltnek, tehát ők csak ajánlást adnak, nem az ő kezükben lesz.

A másik dolog pedig az, hogy az indulásnál nem tudunk mi alapján differenciálni. A későbbiekben úgy, ahogy a Klebelsbergnél is, a tanítóknál, tanároknál differenciált ösztöndíj lesz majd annyi különbséggel, hogy a Klebelsbergnél van egy szint, ami alatt nem adnak ösztöndíjat. Érvényben marad az ösztöndíjszerződés, de a következő fél évre nem ad ösztöndíjat két dolog miatt. Egyrészt több nemzetiségnél kifejezetten kérték, hogy aki legalább minimális szinten elvégzi és a következő szemeszterre megy, az kapjon. Az indulásnál azért is támogattuk ezt, mert nagyon-nagyon rossz helyzetben vagyunk, tehát senkit nem szeretnénk kizárni. Senkit nem szeretnénk kizárni, de a cél pontosan az lenne, hogy az ösztöndíj révén is olyan számban és olyan képességű fiatalok jelentkezzenek, hogy legyen lehetőség akár differenciálásra is és arra, hogy kit vesznek fel és kinek adunk ösztöndíjat, és a második félévtől kezdve a továbbiakban egy differenciált támogatás vagy ösztöndíj lenne majd. A szlovénoknál benne van a táblában is - nem mondtuk azt, hogy nincsen nemzetiségi óvodapedagógus-képzés -, csak mint szlovén nemzetiségi óvodapedagógus, '18. szeptember 1-jétől sem nappalira, sem levelezőre nem volt, tehát azért szerepel benne nullával, de egyébként '18. szeptember 1-jétől a szerbeknél sem volt. Ezért ugyanúgy benne vannak, hiszen ettől a továbbiakban lesz, függetlenül attól, hogy most konkrétan nincs benne. *(Jelzésre:)* Paulik Antal!

PAULIK ANTAL szlovák nemzetiségi szószóló: Köszönöm a szót. A ma megkapott öt pont közül az 5. pont nekem aggályos. Emlékszem arra az időszakra, amikor még az Igazságügyi Minisztérium adott roma ösztöndíjat és anélkül, hogy bármilyen feltételt kellett volna teljesíteni, megjelentek az egyetemek folyosóin a hirdetések, hogy nyilvánítsd magad romának, és ösztöndíjat kapsz. Ez a gimnáziumokban fog megjelenni. Ha se önkormányzat, se civil szervezet, se kutya füle, senki nem kell, hogy igazolja, hogy német nemzetiségű, jelentkezik a német szakra, és megkapja az ösztöndíjat. Én azért csak beírnék oda valami kötelezőt. Ha nincs helyi önkormányzat, nincs helyi szervezet, akkor az országos önkormányzatnak van egy oktatási bizottsága, valamilyen módon juttassuk el hozzá.

ELNÖK: Rendben van, csak nem írhatod elő. Ha valaki Budaörsről elköltözik Sós-kútra, Herceghalomra vagy Telkibe, mert ott kap feleannyiért telket és ott

építkeznek, ettől még nem zárhatod ki. Ha kötelezően előírod, hogy neki a lakhelye szerinti nemzetiségi önkormányzati egyesülettől kell hozzon ajánlást és ott nincs, akkor kizárod az ösztöndíjból. *(Paulik Antal: Akkor beírod az országosba!)* De az országos fogja elbírálni. Az országostól minek hozzon, amikor az országos köti vele a szerződést? Én nem azt mondtam, hogy nem kell, ne kérjenek, csak azt, hogy ajánlott legyen, ne kötelező, mert nem írhatok elő olyat, amit nem tud teljesíteni. Az van benne utána az anyagban, hogy ha ezt a négy dolgot nem adod le, ami kötelező melléklete, akkor kizárod az ösztöndíjból, de ha az adott településen nincs nemzetiségi önkormányzat, nincs nemzetiségi egyesület, nem tud hozni. Az országos köt vele, az országos tudja, hogy a településen van, vagy nincs. Ha van, akkor hozat vele, adja le, ha nem, akkor pedig az országos fogja véleményezni, hogy támogatja, vagy nem, de ő magától ne kérjen, mert ő dönt benne. *(Jelzésre:)* Kissné Köles Erika, utána pedig Giricz Vera következik.

KISSNÉ KÖLES ERIKA szlovén nemzetiségi szószóló: Elnézést, nem akarok többet beszélni, mint amennyit kéne. Nem lehetne ilyenkor esetleg arra valamilyen módot találni, hogy az a köznevelési intézmény, ahova ő potenciálisan majd visszatér... *(Alexov Lyubomir: De ha német nemzetiségi intézmény...)* De hát akkor abban a köznevelési intézményben német nemzetiségi szempontok vannak. Hogy szükség van erre a káderre, ez a lényege az egésznek. Ehhez nyilván valakinek a nevét kell adnia, hogy Kiss Zsófiára szüksége van Kiskunhalomnak. Kiskunhalomban nincsen szlovén nemzetiségi önkormányzat, ezért nyilván nem adhat véleményt, de van óvoda, amely igényt tart rá. Valami megoldást nyilván találni kell. Én sem vagyok híve annak, hogy csak úgy megkérjük az ösztöndíjat, és akkor mondjuk megkapjuk. Köszönöm.

ELNÖK: Giricz Vera!

GIRICZ VERA ruszin nemzetiségi szószóló: Köszönöm szépen. Van egy roppant egyszerű megoldás: regisztráljon a nemzetiségi névjegyzékre.

ELNÖK: Az semeddig se tart, mert egy perc alatt regisztrálhat, és utána fél perc alatt kitörölheti magát. A szándék egyértelmű és nyilvánvaló. Én abban szeretnék egy kis megértést, hogy úgy gondolom, amilyen problémás, és nem volt még ilyen, tehát újonnan vezetjük be, a legfontosabb, hogy megfelelően előkészítve el tudjunk indulni. Minden további finomítást a későbbiekben meg tudunk majd csinálni. Nyilvánvaló a szándék valamennyiünk részéről, hogy minden erőnkkel arra törekedjünk, hogy az adott nemzetiséghez tartozó, megfelelő identitástudattal rendelkező, a nemzetiség nyelvét megfelelő szinten beszélő és minél jobb képességű fiatalokat iskolázzunk be. De ezt nem tehetjük meg úgy, hogy előírunk olyan kötelező feltételt, amit nem tud teljesíteni, ha valakinek a lakhelye úgy van. A fogadó intézményeket meg azért nem tudjuk betenni, mert nálatok nyilván ez megoldható, de mondjuk 215 német óvoda van, és hogy hova fog menni majd dolgozni, ráadásul abból a 215-ből szerintem minimum 200-nál nemzetiségi óvodapedagógus-hiány van. Tehát én ezt kérem, tényleg nagyon sokat dolgoztunk rajta, a szándékkal, az igénnyel, azt hiszem, mindannyian egyetértünk.

Még egyszer mondom: minden további finomítást, módosítást meg lehet majd csinálni. Ez a rendszer ebben a formájában egy évig működne, és a minisztériummal egyeztetve menetközben szeretnénk kormányrendeletet elfogadtatni rá egyrészt azért, hogy az akkor hosszú távon garancia lenne, a másik oldalról számunkra is sokkal egyszerűbb lenne a továbbiakban a pénzügyi fedezet biztosítása, ha egy

kormányrendeletben van, mintha egyedi miniszteri döntési keretben. Ahogy említettem, itt olyan módosításokat kell csinálnunk, hogy például az szja-törvénybe bele kell majd tetetni azt, hogy mint ahogy a Klebelsberg-ösztöndíjak benne vannak, mint Klebelsberg-ösztöndíj, mindegy, hogy nappali, esti, levelező, mit tudom én, az adómentes, ugyanakkor egyébként az ösztöndíjak csak a nappaliakra vonatkozik, de ha betesszük, hogy a nemzetiségi ösztöndíj adómentes, akkor ezzel megoldottuk a levelező és esti hallgatók problémáját is. Fontos, hogy el tudjunk most ezzel indulni, menetközben pedig lehet dolgozni azon, hogy egyrészt a biztonságát hosszú távra, másrészt pedig a fedezetet is biztosítsuk.

Még egy dolog van, amit elfelejtettem, hogy az ösztöndíj a képzéssel azonos, tehát utána el kell helyezkedjen az adott nemzetiség nemzetiségi óvodájában nemzetiségi csoportban, és az ösztöndíjat a képzéssel azonos időre fogja kapni a szakma elkezdésekor is. Tehát az kizárt, hogy ne nemzetiségi óvodapedagógusként dolgozzon, illetve ebben az esetben 90 napon belül vissza kell fizesse a teljes ösztöndíjat. Tehát lesz, vagy van mellette követelmény is. *(Jelzésre:)* Parancsolj, Szolga József!

SZOLGA JÓZSEF horvát nemzetiségi szószóló: Köszönöm a szót. Nem akarnám húzni az időt, csak egy-két felvetésem lenne. Örülök annak, hogy sikerült elvileg 150 millió pluszt találni a költségvetésben vagy a minisztériumi keretben. Más hangokat is hallottam, hogy esetleg ennek a háromszorosa áll rendelkezésre. Szeretném, ha megerősítene elnök úr abban, hogy jelenleg csak ez a keret áll rendelkezésre, és nem tudjuk támogatni a már képzésben részt vevő hallgatókat. Csatlakoznék az albizottság elnök asszonyához, hogy igen, ez nagyon támogatásnak tűnik, nem ösztöndíjnak, és ha nagyjából támogatásnak tűnik, akkor akik már benne vannak a képzésben, ezért szenvedjenek hátrányt, mert ők előbb indultak el, és nekik meg semmi. Ugyanabba a képző intézménybe járnak, de az egyik azért, mert most indult, kap támogatást, a másik meg nem kap támogatást.

Hogy ki ajánljon és ki ne ajánljon, hogy finomítani lehessen a dolgokon, a Nemzeti Művelődési Intézet közművelődési szakemberképzésénél van egy formula, hogy a hallgatónak, vagy aki jelentkezni akar, kell hozni egy nyilatkozatot, hogy az a bázisintézmény később foglalkoztatni akarja, szükség van rá. Szerintem ezt ugyanitt meg lehetne oldani. Ha gondoljátok, erre tudok mintát hozni. Kérdezném, hogy jelenleg az a néhány hallgató, aki nemzetiségi pedagógus-, tanító- vagy tanárképzésben vesz részt, forráshiány miatt idéntől se fér-e bele ebbe a dologba. Köszönöm.

ELNÖK: A háromszoros igaz. Úgy igaz, hogy a 2019-es központi költségvetési törvényben az ösztöndíjra pontosan háromszoros összeg van, mint a 2018. évben pontosan azért, mert '19-ben már hozzájön az új első évfolyam is reményeink szerint lényegesen nagyobb számban, mint most. Mi előzetesen azzal kalkuláltunk, hogy 50 százalékos hallgatói létszámnövekedést lehet majd elérni jövőre. Tehát akkor 2 és félszeres létszám kellene majd, és ehhez képest van durván a háromszorosa a 2019-es központi költségvetési törvényben, de azt nem vehetjük igénybe a '18-as ösztöndíj-támogatásokkal. Azért mondtam, hogy ezen a szinten és ilyen keretek között megvan a pénzünk a '18-as, '19-es tanévre és már a '19-es, '20-as tanévre is.

Határozathozatal

Ha nincs további észrevétel vagy kérdés, akkor feltenném szavazásra. Aki egyetért azzal, hogy ezen észrevételeket kérjük még pontosítani és módosítani, de egyébként egyetért az ösztöndíjrendszerrel és támogatja ezt a javaslatot, kérem,

kézfeltartással jelezze! *(Szavazás.)* 9 igen szavazat. Ki tartózkodik? *(Szavazás.)* 3 tartózkodás. Ki van ellene? *(Szavazás.)* A bizottság 9 igen szavazattal, 3 tartózkodás mellett támogatta. Köszönöm szépen. A napirendi pontot ezzel lezárom.

A Magyarország 2017. évi központi költségvetéséről szóló 2016. évi XC. törvény végrehajtásáról szóló törvényjavaslat (T/1671. szám)
a) Döntés a részletes vitában megtárgyalandó szerkezeti egységekről a HHSZ 92. § (4) bekezdése alapján
b) A bizottság véleményének kialakítása a HHSZ 36. § (5) bekezdése alapján
(Vitához kapcsolódó bizottság)

A 4. napirendi pont a 2017. évi központi költségvetéséről szóló 2016. évi XC. törvény végrehajtásáról szóló T/1671. számú iromány. Egyrészt döntenünk kell a részletes vitában megtárgyalandó szerkezeti egységekről a határozati hárszabály 92. § (4) bekezdése alapján. A zárszámadási T/1671. számú törvényjavaslat az Országgyűlés honlapján megtalálható. A bizottságunk titkársága a törvényjavaslat linkjét kiküldte, így mindenki áttanulmányozhatta azt.

Javaslom, hogy a bizottság a részletes vitát a törvényjavaslat egészére, azaz az 1-22. §, valamint az 1-5. mellékletek tekintetében folytassa le. Kérdezem a bizottság tagjait, hogy kíván-e valaki más javaslatot tenni. *(Nincs jelentkező.)*

Határozathozatal

Ha nem, akkor felteszem szavazásra. Aki ezzel egyetért, kérem, hogy kézfeltartással jelezze! *(Szavazás.)* Köszönöm. Ki tartózkodott? *(Szavazás.)* Ki van ellene? *(Szavazás.)* Megállapítom, hogy 12 igen szavazattal egyhangúlag elfogadtuk.

A b) pont a bizottság véleményének kialakítása a határozati hárszabály 36. § (5) bekezdése alapján. Kérdezem a bizottság tagjait, hogy van-e valakinek véleménye, hozzászólása, észrevétele a beszámolóval kapcsolatban. *(Jelzésre:)* Paulik Antal szlovák szószóóló!

Hozzászólások

PAULIK ANTAL szlovák nemzetiségi szószóóló: Köszönöm a szót. Nem akarom én sem itt tartani a kollégákat. Meg kellett állapítanom, amikor elolvastam, hogy nincs nemzetiségi tartalma ennek az egész beszámolóknak, ugyanakkor ott vannak az egyházak utólagos kiegészítő támogatásáról szóló fejezetek, amelyek minden évben visszatérnek arra, hogy mennyivel kerül többbe az egyházaknak az intézményfenntartás, mint amennyit egyébként a korábbi megadott adatok alapján kaptak. Ezt már évek óta forszíroztuk minisztériumi szinten is, hogy ezt vizsgálni kellene az országos önkormányzati fenntartói körnél, de mondjuk nyilván nem ilyenkor kell majd felvetni, de el kell mondani a bizottsági véleményt. Miután a bizottsági vélemény nem tartalmaz, maga az anyag olyan nemzetiségi utalásokat, igazából a bizottsági vélemény az lehet, hogy egyetértünk vele. Én azért majd a bizottsági vélemény ismertetőjét megkérném arra, hogy említés szintjén tegyen arról említést, hogy erre középtávon szükség lesz, hogy az egyházakhoz hasonlóan az országos, illetve a nemzetiségi fenntartású intézményeknél is vizsgálják, hogy nem került-e az adott évben nekik az intézményfenntartás komolyabb kiadásokba, mint amennyit egyébként rendszerszerűen, rendszerszinten megkapnak. Köszönöm.

ELNÖK: Köszönöm. Szerintem van nemzetiségi tartalma, bár nem néztem még át az egészet. Az igaz, hogy a tizennégy oldal összefoglalójában csak az egyházakat említi meg, a nemzetiségeket nem, úgyhogy ezt is meg fogjuk említeni, mert azt

gondolom, a magyarországi nemzetiségeket legalább egy bekezdésben említsek már meg, de van magában a beszámolóban, a 20. fejezetnél a szöveges részében és egyébként is. Kérdezem, hogy van-e másnak észrevétele még. *(Nincs jelentkező.)*

Összefoglalóan, én sem akarok most belemenni a részletekbe. Nyilván el lehet mondani, és a beszámolóval kapcsolatban nemcsak azt lehet elmondani, ami a beszámolóban benne van, hanem azt is, ami nincs benne, másrészt pedig természetesen ilyen felvetéseket is, mint amit a szlovák szószóló az előbb mondott.

Ha nincs további vélemény, akkor a bizottsági vélemény előadóját kell megválasszuk. Javaslom Varga Szimeon bolgár nemzetiségi szószólót azzal, hogy vélhetően a házbizottsági ülésen majd megint téma lesz ez a speciális helyzet, hogy van a bizottságnak egy felkért képviselője, és van a nemzetiségi képviselő személyben. Mindketten hozzászólhatunk. Itt felmerült az, hogy az egyik kizárja-e a másikat. Én ezt teljesen kizártnak tartom, de a sorrendben és egyébben majd a Házbizottságban ez biztosan megint téma lesz, mert konkrétan egyszer már általánosságban ez téma volt, és ennek alapján azt mondom, hogy nem zárja ki, mindketten hozzászólhatunk, de majd a csütörtöki házbizottsági ülésen a konkrét napirend kapcsán nyilván ez téma lesz megint.

Azt javaslom, ha Varga Szimeon elfogadja, hogy a bizottság felkért képviselőjeként ő jelentkezessen szólásra, vagy jelentsük be, én pedig mint képviselő fogok majd hozzászólni a saját időkeretem terhére. Ez a része az én dolgom, nyilvánvalóan megosztjuk majd a témákat. Kérdezem, hogy egyrészt elfogadod-e a javaslatot, illetve van-e valakinek más javaslata. *(Nincs jelentkező.)*

Határozathozatal

Ha nincs, akkor felteszem szavazásra. Aki egyetért azzal, hogy Varga Szimeon bolgár szószóló legyen a bizottsági vélemény előadója, kérem, kézfeltartással jelezze! *(Szavazás.)* Köszönöm. Ki tartózkodik? *(Szavazás.)* Ki van ellene? *(Szavazás.)* Megállapítom, hogy 12 igen szavazattal elfogadtuk. A zárszámadás általános vitájára valószínűleg a jövő héten fog sor kerülni majd a házbizottsági üléstől függően. Köszönöm. Ezzel a 4. napirendi pontot lezárom.

Döntés a nemzetiségek jogairól szóló törvény módosítását előkészítő munkacsoport megalakításáról

Az 5. napirendi pont döntés a nemzetiségek jogairól szóló törvény módosítását előkészítő munkacsoport megalakításáról. Igyekeztem előzetesen mindenkivel beszélni és egyeztetni. Ennek alapján azt javaslom vélhetően a bizottság tagjaival egyetértésben, hogy Alexov Lyubomir szerb nemzetiségi szószóló, Farkas Félix roma nemzetiségi szószóló, Giricz Vera ruszin nemzetiségi szószóló, Paulik Antal szlovák nemzetiségi szószóló és Szolga József horvát nemzetiségi szószóló legyen benne a munkacsoportban. A munkacsoport vezetőjét egymás között megválasztják, azt gondolom, az nélkülözhetetlen. Természetesen a magam részéről, illetve a többi albizottság vezetője is abban segítünk, hogy akikkel amikor szükséges, a szaktárcákkal, egyebekkel, szakértőkkel az egyeztetést összehozzuk. Nyilván adott alternatív lehetőségeknél és döntéspontoknál fogunk majd csinálni természetesen - mivel ez egy hosszabb munkafolyamat lesz - informális megbeszéléseket, ahol minden szószóló és a bizottság minden tagja is részt tud venni, hogy milyen irányban menjünk a fontosabb dolgoknál. Azt majd menetközben el lehet dönteni, ha eljutottunk több pontnál odáig, hogy letisztult, a szaktárcák egyetértenek benne és politikai támogatást tudunk mögé rakni, hogy mikor legyen az a pont, amikor konkrétan benyújtunk már törvénymódosító javaslatot, és mi az, amit tovább viszünk

és tovább dolgozunk, hátha később meg tudjuk ugyanezt tenni. Kérdezem, hogy van-e ezzel kapcsolatban valakinek észrevétele, más javaslata. *(Nincs jelentkező.)*

Határozathozatal

Ha nincs, felteszem szavazásra. Aki a nemzetiségek jogairól szóló törvénymódosítást előkészítő munkacsoportba felsorolt öt fővel egyetért, kérem, kézfeltartással jelezze! *(Szavazás.)* Köszönöm. Ki tartózkodik? *(Szavazás.)* Ki van ellene? *(Szavazás.)* Megállapítom, hogy 12 igen szavazattal elfogadtuk. Az 5. napirendi pontot ezzel lezárom.

Egyebek

A 6. napirendi pont az egyebek. Nekem nagyon röviden három dolog lenne. Az egyik: 2018. november 6-án lesz Pakson a kihelyezett ülés. Kérek mindenkit, hogy a beléptetés, a buszrendelés és egyéb miatt a titkárságon adják meg a szükséges adatokat és egyeztessék le, hogy busszal jönnek, vagy külön jönnek.

A másik az, amit korábban a szlovén szószóló asszony, Lyubomir is írásban kért. Ma még nem tudtuk 13 órára tenni, mivel elnök asszonynak délután egy konferenciája lesz, de a továbbiakban a normál, rendes üléseinket délután 13 órától fogjuk tartani. Ez azt jelenti, hogy mindenki el tud menni azokra az állandó bizottsági ülésekre, amelyekbe egyébként a bizottság részéről delegáltuk.

A harmadik bejelentésem pedig az lenne, hogy a következő normál bizottsági ülésünk az október 23-i ünnep miatt - kedden van az állami ünnep - 25-én, csütörtökön délután 13 órától lesz. Ezen meghívottként a Bethlen Gábor Alapítvány vezérigazgatója és dr. Fürjes Zoltán lenne törvényi oldalról a résztvevő és a meghívott. Várhatóan hasonló ülésre lehet készülni, mint a mai, ugyanúgy bemutatóval, körkérdéssel, válaszokkal, és utána pedig ami aktuálisan van hozzá. Én ennyit szerettem volna mondani. Ki kíván szólni? *(Jelzésre:)* Szolga József!

SZOLGA JÓZSEF horvát nemzetiségi szószóló: Köszönöm a szót. Eljutott hozzám egy e-mail, hogy tegnap fél öt tájékán kapták meg az országos önkormányzatok - nem tudom, hogy mindegyik megkapta-e - a 2021. évi népszámlálással kapcsolatos dolgokat, amiket ma fél ötig kell megválaszolniuk az országos önkormányzatoknak. Elég furcsa verziók vannak a nemzetiség- és vallásmegvallással, vezetéknévvel, keresztnévvel kapcsolatban, különböző verziók. Nem hiszem, hogy ez olyan volumenű, horderejű dolog, hogy ezt egy nap alatt meg kéne válaszolniuk vagy véleményt nyilvánítaniuk az országos önkormányzatoknak. Ezt a Miniszterelnökséget vezető miniszter küldte körbe. Egy országos elnök van itt... *(Hollerné Racskó Erzsébet: Majd mondanék valamit.)* Mindenképpen javaslom, hogy a nemzetiségi bizottság haladéktalanul foglalkozzon ezzel a kérdéssel.

ELNÖK: Azt kérem, hogy egyrészt majd én is a német országos önkormányzattól megkérem, vagy ha Erzsi, átkülditek, megkeressük közvetlenül a Miniszterelnökséget, hogy lássuk, mit kértek egyáltalán. Ha átküldöd, megnézzük. *(Hollerné Racskó Erzsébet: Ezzel kapcsolatban van egy érdekes, új információm, szeretném majd elmondani.)* Rendben. *(Jelzésre:)* Alexov Lyubomir, Paulik Antal, majd Kissné Köles Erika következik.

ALEXOV LYUBOMIR szerb nemzetiségi szószóló: Én csak egy technikai jellegű dolgot szeretnék. Múlt hétvégén a Duna Régió parlamenti elnökei, illetve a parlamenti delegációk voltak itt, Budapesten, és többünknek is az a megtiszteltetés jutott, hogy részt vehettünk a kétoldalú tárgyalásokon, amikor házelnök úr fogadta az

adott ország házelnökét vagy alelnökét. Amit mondani szeretnék, ennek kapcsán az, hogy ezt kihasználva sikerült házelnök úrral néhány szót külön váltani. A házelnök úr továbbra is támogatná azt a kezdeményezésünket, hogy kezdeményezzük, hogy a bizottságban - amiről már volt szó tavasszal is - több alelnök is működhessen. Megerősítette ebbéli támogató szándékát házelnök úr, tehát én kérem, hogy foglalkozzunk mi is ezzel a kérdéssel. Köszönöm szépen.

ELNÖK: Köszönöm. Paulik Antal!

PAULIK ANTAL szlovák nemzetiségi szószóló: Köszönöm. Az utóbbi két ülésen, mind a kettőn megemlítettem a FUEN jövő heti látogatását. Azért jelentem, mert most már megvan a programja. Jövő héten 19-én, pénteken lesz a parlamenti program 10 órától, azt hiszem, fél 2-ig. A megnyitóra elnök úr segítségével sikerült a Delegációs termet megkapni a történethez. Nem tudom, a szószólók valószínűleg még nem kapták meg a hívókat, de bízom benne, hogy egy-két napon belül megkapják. Tíz órától lesz egy ilyen kvázi általános szemináriumi rész, ahol Soltész Miklós vesz részt a kormány részéről, illetve a FUEN elnöke, Vincze Loránt, illetve elnök úr és jómagam vagyunk ebből a körből kvázi előadóként érintettek, de nagyon szívesen látnánk ott a többi kollégát. Miután ez a szláv szekció, nyilvánvalóan a szláv nemzetiséget érintheti közelebbről, de ettől függetlenül nem árt, ha tudjátok, mi folyik a FUEN-ben, mi ez az egész szervezet, illetve mi az a program, amiben ők segíthetnek, vagy amit velük együttműködésben lehetne végezni. Ennyi. Köszönöm szépen.

ELNÖK: Én mondanám ehhez, hogy beszéltünk róla, hogy a parlamenti részéhez a kávé, üdítőt, egyéb dolgokat a nemzetiségi bizottság keretéből lehetne csinálni, de nekünk 15 ezer forint havi keretünk van a bizottsági üléseinkre, tehát nem hiszem, hogy abból sokat tudunk csinálni. Évi 400 ezer forint dologi kiadás van, abból nem tudjuk csinálni. Majd az országos önkormányzatokat felkérjük, hogy ebben segítsenek, mert a nemzetiségi bizottság részéről nem tudjuk megtenni. Kérnék természetesen mindenkit a részvételre - német nyelven van a meghívó, én is most reggel láttam, lefordítjuk majd -, jó lenne, ha 19-én, pénteken, 10 órától a Parlamentben tényleg mindenki vagy minél többen részt tudnánk venni. *(Jelzésre:)* Kissné Köles Erika.

KISSNÉ KÖLES ERIKA szlovén nemzetiségi szószóló: Köszönöm a szót. Tisztelettel kérem, feltételezem, hogy a bizottság már megtette, hiszen kértük korábban, hogy dr. Fürjes Zoltánt hívja meg. Azt gondolom, elkezdtünk egy munkát az elmúlt ciklusban, amit folytatni szeretnénk. Azt is gondolom, hogy ehhez nekünk a nemzetiségekért felelős helyettes államtitkárral napi kapcsolatban illene lennünk. Nem merem megkeresni, lenne vele dolgom konkrétan, de amíg igazában nem volt valódi alkalmunk arra, hogy mondjuk egy bizottsági szinten részletesebben is bemutatkozhasson vagy részletesebben is beszélhessünk vele, addig ezt egy kicsit kerék- és szekérformulának érezném.

A másik dolog, amit kérni szeretnék: a nemzetiségi POK egy meglehetősen felelős helyet foglalhat el a nemzetiségi köznevelésben. Már a munkatársam jelezte a titkárságnak, hogy kérem, a vezetője kapjon rendszeresen meghívót a bizottsági üléseinkre.

Másrészt pedig az Országos Nemzetiségi Tanács működéséről én albizottsági ülésre feltétlenül fogok egy felkérést küldeni a részükre, de ha esetleg kapnánk valamifajta feljegyzést, hiszen a NAT tárgyalása... *(Közbeszólások: Nyilvános.)*

Nyilvános, én ezt értem, csak a NAT társadalmi vitája mindannyiunk számára fontos, nyilván a mi számunkra is. Hogy ott például ők mit fogalmaztak meg, nem lenne baj, ha arról lenne valamilyen információnk, tehát valamilyen kapcsolatot fel kellene velük vennünk. Köszönöm szépen, ennyi.

ELNÖK: Köszönöm. Ehhez csak nagyon röviden: Fürjes Zoltán a következő, 25-i nemzetiségi bizottsági ülésre lesz meghívva. Meg lenne hívva a Bethlen Gábor Alapítvány vezérigazgatója, mint akik az elszámolást csinálják... *(Közbeszólások: Nem hallottuk.)* De én mondtam, nem? *(Közbeszólások: Igen, mondtam.)* Mondtam. Ugyanúgy, ahogy most volt a Klebelsberg Központ és a törvényi oldalról Maruzsa Zoltán, ugyanúgy lenne a Bethlen Gábor Alapítvány, és a törvényi oldalról dr. Fürjes Zoltán, de semmi gond, minden kérés ilyen hamar teljesüljön.

Félixnek igaza volt, az EMET-et is meg fogjuk hívni, mert a roma pályázatok ott maradtak. Azt tisztáztuk a Bethlen Gáborral, hogy azt formálisan is az EMET fogja külön rendszerben kiírni, értékelni és minden mást. Ahogy befejeztük, én mindjárt hívom az EMET-et, és meghívjuk. A következő, a 25-i ülésre meghívnanék Fürjést pont azért, hogy egy kicsit jobban megismerhesse mindenki és bemutatkozzon. Varga Szimeon kért még szót.

VARGA SZIMEON bolgár nemzetiségi szószóló: Köszönöm, elnök úr. Én a szláv kisebbségek 21-i szemináriuma kapcsán szeretnék egy pár mondatot mondani. Örülök, hogy itt kerül megrendezésre. Október 19-én kerül megrendezésre a magyar-bolgár barátság napja is, így ezáltal, gondolom, elnök úr és én is kötöttek leszünk e tekintetben, hiszen bolgár delegáció fog érkezni Magyarországra. Viszont a programot, amit már gondolom, sokan megkaptatok október 19-ére, én most kicsit kibővíteném azzal, és kérem majd ebben a segítséget akár Paulik szószóló úrtól és az országos önkormányzat elnökétől, hogy szívesen látnánk a FUEN delegációját az esti koncerten, amennyiben meg lehet őket hívni, ha már szláv szemináriumról beszélünk, hátha ők is szívesen csatlakoznának, és velük együtt tudnának ünnepelni. Gondolom, a részleteket akkor megbeszéljük, hogy hogyan, miképpen legyen, mekkora a delegáció, és hogy meddig tartózkodik itt. Csak ennyit szerettem volna. Köszönöm.

Az ülés berekesztése

ELNÖK: Köszönöm. Ha nincs más az egyebekhez, akkor még időben az egyebek napirendi pontot lezárom és egyúttal a bizottsági ülést is lezárom. *(Hollerné Racskó Erzsébet: De én szerettem volna valamit mondani. - Schweighoffer Anita: Már lezárta elnök úr.)* Jegyzőkönyvbe kell? *(Hollerné Racskó Erzsébet: Ahogy gondoljátok!)* Lezártuk az ülést, de mondjad, elnézést kérek! *(Jegyzőkönyvön kívüli hozzászólás hangzik el.)*

(Az ülés befejezésének időpontja: 12 óra 47 perc)

Ritter Imre

a bizottság elnöke

Jegyzőkönyvvezető: Vicai Erika